ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာ

မကျီးပင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ပေါင်းတည်မြို့နယ်

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း စာတမ်း

(ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ)

စီမံကိန်းပြုစုရေးသားသည့် အဖွဲ့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာ

(ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲပါသည်။)

ဇွန် လ၊ ၂၀၁၈

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား	၂
၂။	ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၂
၃။	ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ	
	(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ	၂
	(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ	၃
	(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	၄
	(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	၆
	(င) ပညာရေး	၆
	(စ) ကျန်းမာရေး	၆
	(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး	၇
	(ဇ) ကျား – မ ရေးရာ	၇
၄။	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ	၉

နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) - ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ ဇယား ၁၁

နောက်ဆက်တွဲ (၂) - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ ၂၂

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

ပေါက်တန်း(အထက်စု) ကျေးရွာသည် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်ခရိုင်၊ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်ကျေးရွာအုပ်စု ပေါင်းတည်မြို့နယ်တောင်ဘက် ရန်ကုန်-ပြည်ကားလမ်းမကြီး၏ အနောက်ဘက် တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး တောင်ညိုချောင်း အနောက်ဘက်ဘေးတွင်ကပ်လျှက် ရှိပါသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်တွင် ကုက္ကိုကုန်းကျေးရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် ပေါက်တန်း(အလယ်စု)ကျေးရွာနှင့် အရှေ့ဘက်တွင် ဇီးတောကျေးရွာတည်ရှိပါသည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာသည် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်လက်မ(၆၀)ခန့်ရရှိပါသည်။ သဘာဝ ပေါက်ပင်များမှာ ဝါး၊ ကုက္ကိုပင်၊ သရက်ပင်နှင့် မအူပင်စသော အပင်များပေါက်ရောက်လျက်ရှိပါသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးနိုင်သောလယ်(၃၄၆.၂၅)ဧကနှင့် ဥယျာဉ်ခြံ(၇၇)ဧက အားတစ်နှစ်ပတ်လုံးစိုက်ပျိုး နိုင်ပါသည်။ ချောင်းရေသည်တစ်နှစ်ပတ်လုံး လုံလောက်စွာရရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့် ကြံ၊ ပြောင်းများကို ရေသွင်းစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အများနှင့်ဆိုင်သော ဘာသာရေးလုပ်ငန်း နာရေးကိစ္စများတွင်လည်း တစ်ရွာလုံးနီးပါး ဝိုင်းဝန်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နာရေးကူညီမှုအသင်း၊ လူကြီး၊ လူငယ်ပရဟိတအသင်း၊ ဆေးခန်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့၊ လျှပ်စစ်မီးထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၊ လမ်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ ဓမ္မကြောအသင်း၊ ကျောင်းဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့တို့ရှိကြပါသည်။ ပရဟိတအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွက် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သာရေး၊ နာရေးတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အရေးပေါ်လိုအပ်ချက်များအတွက် ကျေးရွာအတွင်း အလှူခံထွက်၍ ဖြည့်ဆည်းပေးလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ပုံမှန်ရံပုံငွေထားရှိခြင်းမျိုးမရှိပါ။ ဓမ္မစကြာအဖွဲ့သည် နေ့ကြီး၊ရက်ကြီး (ဥပုတ်)နေ့၊ နာရေးတို့တွင် ရွတ်ဖတ်ပေးလေ့ရှိသည်။ မီးလင်းရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏ လျှပ်စစ်မီးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ မီးအားအရည်အသွေးပြည့်မီမှု ကိစ္စရပ်များအတွက် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း လုပ်ဆောင်မှုအားနည်းပါသည်။ ကျန်းမာရေးအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့မှာ ကလေးငယ်များ ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံနိုင်ရန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ ကောင်းမွန်သောစောင့်ရှောက်မှုရရှိရန် နှိုးဆော်ပေးပါသည်။ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့မှာ တရားပွဲ၊ဘာသာရေးပွဲနေ့များ တွင် ကျွေးမွေးဧည့်ခံ၊ ချက်ပြုတ်ခြင်း တို့တွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့မှာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် တာဝန်ယူထားသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဦးဆောင်ရာတွင် ထိရောက်မှုနည်းပါးနေပါသေးသည်။

ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေးများတွင် လူငယ်များတက်ကြွစွာစုပေါင်းပြီး ဝိုင်းဝန်းကူညီလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်မှာ ကောင်းသောအလေ့အထများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပြင်ပမှလည်း ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေအဖွဲ့များနှင့် သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်မှု၊ ဦးဆောင်နိုင်မှု အားနည်းနေပါသေးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လူငယ်ဦးဆောင်သူများလည်း နည်းနေပါသေးသည်။ အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ စာရင်းဇယားထားရှိမှု၊ ခေါင်းဆောင်မှုနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အဖွဲ့အစည်း ရေရှည်တည်တံ့ရန် အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့ခြင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအားအသိပညာပေးရန် လိုအပ်နေပါသေးသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင် အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ မိုးရာသီတွင် နှစ်စဉ်စပါးကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အဓိကစိုက်ပျိုးရေးသီးနှံသည် မိုးစပါး နှင့် ဆောင်းသီးနှံမှာ မတ်ပဲ၊ ကုလားပဲဖြစ်၍ ငရုတ်၊ ကြံ၊ ၄က်ပျော၊ သံပုရာ၊ ကြက်သွန်၊ ဂေါ်ဖီ၊ ခရမ်း၊ ရုံးပတီ၊ တိုင်ထောင်ပဲ၊ ပြောင်းနှင့် နှမ်းတို့ကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးဧက(၃၄၆.၂၅)ဧကရှိပြီး ခြံစိုက်ပျိုးဧက(၇၇)ဧကရှိပါသည်။ မိုးစပါးအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧက (၆၀)နှုန်းလောက်ပျမ်းမျှထွက်ရှိပြီး ဆောင်းသီးနှံမတ်ပဲ၊ ကုလားပဲမှာ တစ်ဧက(၁၂)တင်းနှုန်းလောက်သာ ပျမ်းမျှထွက်ရှိပါသည်။

စပါး၊ မတ်ပဲ၊ ကုလားပဲ၊ ကြံ၊ ပြောင်း၊နှမ်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စသည်တို့အတွက် ဈေးကောင်းမရသောကြောင့် တောင်သူလယ်သမားခြံစိုက်တောင်သူများမှာ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုမှာ နည်းပါးလှပါသည်။ ဈေးကောင်းရနိုင်သော အခြားစိုက်ပင်များကိုလည်း စွန့်စားလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းလည်းမရှိကြပါ။ မိရိုးဖလာအတိုင်း ဈေးကောင်းကောင်း မကောင်းကောင်း အရိုးစွဲ၍သာဆက်၍ လုပ်ကိုင်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

ချောင်းရေသည် သီးထပ်စိုက်ပျိုးရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေတင်ရေစုပ်၍ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသော်လည်း အရင်းအနှီးနည်းပါးခြင်း၊ အလုပ်သမားရှားပါးခြင်း ထွက်ပေါ်လာသော သီးနှံဈေးကောင်းမရခြင်းတို့ကြောင့် အဆင်ပြေမှုမရှိကြပါ။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် စားကျက်မြေမရှိပါ။ ရေအလုံအလောက်ရရှိနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေနည်းပညာနှင့် ရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ။ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်နေသေးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် စိတ်အားထက်သန်မှုလည်း နည်းပါးနေပါသေးသည်။ မွေးမြူရေးနည်းပညာမရှိခြင်းကြောင့် အသေအပျောက်များပြားကြောင်း

တွေ့ရသည်။ ငွေအရင်းအနှီးမှာလည်း အလုံအလောက်မရှိပါ။ ဒေသမျိုးသာ မွေးမြူနိုင်ပြီး မျိုးသန့်မှာ ဈေးကြီးသဖြင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ရန်အခက်အခဲရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ဝက်ကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းများရှိသော်လည်း ဈေးကွက် တည်ငြိမ်မှုမရှိသဖြင့် အခက်အခဲရှိနေပါသည်။

ပေါင်းတည်မြို့ပေါ်ရှိ ဆန်စက်တွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူ လုပ်သား အချို့ လက်သမား၊ ပန်းရံဆရာအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်လီ-လက်ကားရောင်းချသော အိမ်ဆိုင်နှင့် အသေးစားကုန်သည်များ၊ (၃)ဘီးဆိုင်ကယ်အငှားလိုက်သူ၊ အစိုးရရုံးများတွင် လုပ်ကိုင်နေသူ (၈) ဦး၊ ပညာရေးဝန်ထမ်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း၊ နှင့် ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများရှိပြီး အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုလျက်ရှိသည်။ ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် မြေနီလမ်းရှိသော်လည်း ခြောက်ကမ်းပါးလမ်းဖြစ်သောကြောင့် ရေတိုက်စား၍ ကမ်းပါးပြိုခြင်း၊ ရေတိုက်စားခံရသောကြောင့် လမ်းပျက်စီးမှုများ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့လျှက်ရှိပါသည်။ မိုးရေနှင့်ချောင်းရေပေါင်းပြီး တိုက်စားခြင်းကြောင့် မြေနီများသည် ချောင်းအတွင်းသို့ ပါသွားလေ့ရှိသည်။ ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်မှ ဦးဆောင်၍ ကျေးရွာလူထု၏ လုပ်အားပါဝင်မှုဖြင့် နှစ်စဉ်ပြုပြင်ကြသည်။ လမ်းမှာ (အလျား ၁၂၈၀ ပေ *အနံ ၈ ပေ* အမြင့် ၆ လက်မ) အား မြေနီလမ်းမှ ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးနိုင်လျှင် မြေနီများအား တိုက်စားခံရခြင်းမှ အနည်းငယ်သက်သာနိုင်ပါသည်။ ခနဉ္စာ အဆင့်အလိုက် ငွေကြေးအလှူ၊ လုပ်အားအလှူပါဝင်ရန် လမ်းကော်မတီမှ စုစည်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင်လိုအပ်နေသောလမ်းတစ်ခုမှာ သုသာန်သွားလမ်းဖြစ်ပြီး တောလမ်းဖြစ်သဖြင့် မိုးတွင်းကာလတွင်သွားလာရ ခက်ခဲသည်။ (အလျား ၆၀၀ ပေ * အနံ ၁၀ ပေ* အမြင့် ၆ လက်မ)အား မြေနီလမ်းခင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သုသာန်မြေနေရာ ကျဉ်းမြောင်းသဖြင့် သီးနှံစိုက်သည့် ခြံဝန်းများအတွင်းပင် မြေမြှုပ်နှံနေရသည်။သရဏဂုံတင်ရန် နေရာမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မီးသင်္ဂြိုလ်စက်နှင့် ဇရပ်တည်ဆောက်ရန်မှာ ကျေးရွာအတွက် အလိုအပ်ဆုံးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် တောင်ညို ချောင်းကူးတံတားရှိပြီး ဇီးတောရွာသို့ဆက်သွယ်ထားသော သံဘောင် သစ်သားတံတားရှိပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမတီနှင့်ကျေးရွာလူထုမှပူးပေါင်းဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျေးရွာမှ(သိန်း၃၀) ကျပ်ခန့်ပါဝင်သည်။ သစ်သားတံတားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝန်ခံနိုင်မှု အားနည်းခြင်းမှလွဲ၍ အခက်အခဲမရှိပါ။

မိုးတွင်းကာလတွင် သောက်သုံးရေကို မိုးရေမှ ရရှိသည်။ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ အဝီစိတွင်း (၁) တွင်းတူးထားပေးပြီး စက်တပ်တွင်း ဖြစ်သည်။ နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီတို့တွင် ချောင်းထဲတွင် ကျောက်ခွေများချထားမှုမှ အသုံးပြုကြပါသည်။ ရေရှားပါးချိန်များတွင် သောက်သုံးရေအတွက် ချောင်းရေကိုသာအသုံးပြုကြပါသည်။ စက်တပ်အဝီစိတွင်း(၂)တွင်းရှိသော်လည်း အိမ်ထောင်စုအားလုံး လက်လှမ်းမီမှုမရှိသဖြင့် ရေစင်နှင့် ပိုက်များတပ်ဆင်ပြီး ကျေးရွာတွင်း ရေဖြန့်ဝေနိုင်ပါက သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် (အ.ထ.က)ခွဲ ကျောင်းရှိပါသည်။ (၁)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးပါသည်။ သို့သော်ကျောင်း တွင်ဘောလုံးကွင်းမရှိပါ။ အထက်တန်းပြဆရာ၊ ဆရာမတစ်ဦး လိုအပ်နေပါသည်။ ရပ်ဝေးလာသော ဆရာ၊ ဆရာမများအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ယာမရှိသဖြင့် နေထိုင်ရေးအတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ပရိဘောဂများလည်း လိုအပ်မှုရှိနေပါသေးသည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအတွက် ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။

ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကော်မတီကို (၁၉၉၀)ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မီးလင်းရေး ဆောင်ရွက်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါတွင်ထရမ်စပါး 50wp ကို သုံးရွာ ပေါင်းသုံးနေသောကြောင့် မီးအားမကောင်းပါ။ လျှပ်စစ်နှင့်အသုံးပြုရသောမော်တာ၊ ရေနွေးအိုး၊ လျှပ်စစ်ထမင်းပေါင်းအိုး၊ လျှပ်စစ်သံဒယ်နီ၊ မီးပူ၊ ရေခဲသေတ္တာ များကိုကောင်းစွာ အသုံးပြု၍မရပါ။ ဓါတ်တိုင်များမှာလည်း သစ်သားဓါတ်တိုင်များဖြစ်သောကြောင့် ခိုင်ခံ့မှုမရှိပါ။ တစ်ချို့တိုင်များမှာ ယိုင်၊ ဆွေး၊ ခါးပြတ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ပေါင်းတည်မြို့၊ နတ္တလင်းမြို့များနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်ပြီး အကွာအဝေးမှာ (၅)မိုင်လောက်သာ ဖြစ်ပြီး ပေါင်းတည်ဈေးသို့ ဒေသထွက်သီးနှံကုန်များအား အများသုံး သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများဖြင့် လွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါသည်။ ပေါက်ဈေးအတိုင်းရရှိနိုင်ကြသဖြင့် ဈေးကွက်ကိုကောင်းစွာ လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ သာရေး၊ နာရေးတို့အတွက် ကုန်ပစ္စည်းများများဝယ်ယူလိုပါ ပြည်ဈေးသို့ သွားရောက် ကြသည်။ ပြည်ဈေးမှာ ဈေးနှုန်းသက်သာပြီး ရွေးချယ်စရာ ကုန်ပစ္စည်းပေါများခြင်း၊ သီးနှံများအတွက် ဈေးကောင်းပိုမို ရရှိခြင်းတို့ကြောင့် တောင်သူကြီး အချို့မှာ ပြည်သို့ တိုက်ရိုက်တင်ပို့ရောင်းချကြသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ငွေကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေကို မိုးစပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ရန် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ တစ်ဧကလျှင်(၁၅၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ငွေ ထုတ်ချေးပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဆောင်းသီးနှံအတွက် ချေးငွေကို မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး

ဘဏ်မှတစ်ကေလျှင် (၅၀၀၀၀)ချေးပေးမည်ဆိုသော်လည်း (၁၀)ကေရှိသော တောင်သူများ၊ (၄)ကေ၊ (၅)ကေအထက်ရှိသော တောင်သူ များကို(၂)ကေ အတွက်သာ ထုတ်ချေးပေးခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် သမဝါယမမှလည်း အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးလျှင် (၁၀၀၀၀၀)ကျပ်ဖြင့် ချေးပေးပါသည်။ လယ်သမားများနှင့် လက်လုပ်လက်စား၊ ကျပန်းအလုပ်သမားများအား ပုဂ္ဂလိကချေးငွေကုမ္ပဏီများမှလည်း ချေးငွေထုတ်ချေးနိုင်ကြသည်။ ပုဂ္ဂလိကချေးငွေရှိနေသော်လည်း (၇)ရက် (သို့) (၁၅)ရက်တစ်ကြိမ် ၁.၂% ကို အပတ်စဉ်ပြန်ပေးဆပ်နေရသည့် အတွက်အဆင်မပြေပါ။ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာတွင်အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု များစွာမရရှိပါ။ အပတ်စဉ်ပြန်လည် ပေးဆပ်ရန် ကြိုးပမ်းနေကြရပြီး အချို့မှာ ပြင်ပမှ အတိုးကြီးကြီးဖြင့်ရှာ၍ ပြန်ပေးဆပ်နေရသဖြင့် အခက်အခဲများပင်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် (၁၀၀၀) ကျပ်ချေးလျှင် (၂၀၀) ကျပ်နေ့ချင်း ပြန်ဆပ်ရသည့် ငွေတိုးချေးသူများလည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(င) ပညာရေး

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်သာရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး တက္ကသိုလ်ပညာရပ်များ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များဖြင့် ဘွဲ့(၁)ခုနှင့်(၂)ခု ရရှိသောသူများလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာ တွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်ကျေးရွာ၌ (အ.ထ.က)ခွဲရရှိထားသဖြင့် အထက်တန်းအထိ ကောင်းစွာ ပညာသင်ယူနိုင်ကြသည်။ ယခုအခါတွင် တက္ကသိုလ်တက်နေသူ/ ဘွဲ့ရ ကျား(၁၅) ဦး၊မ(၂၅) ဦး၊ပေါင်း (၄၀) ဦးအထိ တိုးတက်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ခုနှစ်(၁၀)တန်း အောင်နှုန်းမှာ (၃၈.၃၅)ဖြစ်ပါသည်။ ပညာတတ်များ ပေါ်ထွက်လာစေရန် စာသင်ကျောင်းတွင် အထက်တန်းအတွက် စာကျက်ဝိုင်းများ၊ အချိန်ပိုသင်ကြားမှုများ ဆောင်ရွက် နေသည်မှာ (၃)နှစ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများသည် အများအားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရာသီတွင် ကလေးသူငယ်များ သွေးလွန်တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားတတ်ပြီး လူကြီး၊လူငယ် ဖျားနာမှုအနည်းငယ်ရှိတတ်ပါသည်။ တီဗွီရောဂါရှိသူများကို အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ရှိပါသည်။ (၂၀၁၀-၂၀၁၅)အထိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးခန်းအကျိုးတော်ဆောင် လူငယ်များအဖွဲ့မှ အခမဲ့ဆေးထိုး၊ဆေးပေးပြုလုပ်ပေးခဲ့ပြီး တစ်ပတ်လျှင် တစ်ရက်ဖွင့်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။(၁)ရက် တနလ်ာနေ့တိုင်းတွင် ဆေးခန်းလာပြသူဦးရေမှာ (၈၀-၁၀၀)ခန့်ရှိကြောင်း ဆေးခန်းအကျိုးတော်ဆောင် မှတ်တမ်းတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ အခမဲ့ဆေးခန်းကို (၅)နှစ်သာဖွင့်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကျေးရွာတာဝန်ကျဆရာ၊ ဆရာမများကလည်း ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ပညာပေးအစည်းအဝေးများလည်း ပြုလုပ်ပေးထားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၅)မိုင်အကွာတွင်ရှိပြီး ရွာအတွင်း ဆေးဆိုင် မရှိသည့်အတွက် ပေါင်းတည်မြို့သို့သာ တက်ရောက်ဝယ်ယူကြသည်။ ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးမှုအားနည်းနေသေးပြီး ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတအားနည်းပါသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင် ကျောင်းကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာဟောပြောပွဲများလည်း ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။

(ဆ) သဘာဝသယံဇာတ ရင်းမြစ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ကျေးရွာမှလယ်သမားများသည် နှစ်စဉ်စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းတွင်ပေါင်းသတ်ဆေးများ ၊ မြေသြဇာ 46% များကိုသာနှစ်စဉ်ကျွေးနေခြင်းကြောင့် လယ်မြေများအချဉ်ဓါတ်ပေါက်ပြီး မြေများပျက်စီးလာပါသည်။ သဘာဝနွားချေး၊ ကြက်ချေး၊ T-super-Potash၊ compound မြေဆီးများကို အသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။ ထို့ကြောင့် အပင်များမှာ အာဟာရဓာတ်အနည်းငယ်လိုအပ်နေပါသည်။ ဓါတ်များ ချို့တဲ့လာသောကြောင့် အပင်များပုံမှန်မထနိုင်ခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါများကိုခံနိုင်ရည်မရှိခြင်း၊ မြေအစိုဓါတ်ကို ထိန်းထားမပေးနိုင်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် အပင်အားဆေး၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ မှိုသတ်ဆေး များကို အသုံးပြုလာရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုမိုးရာသီတွင် တောင်သူများအလုပ်သမားရှားပါးသောကြောင့် ပျိုးမစိုက်နိုင်ဘဲ အခြောက်ကြဲခင်းများပြုလုပ်ကြသော်လည်း မိုးကြီး၍ရေနစ်ခြင်း၊ ကြွက်ဖျက်စီးမှုဒဏ်ခံရခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါများကျရောက်မှု ပိုများလာပါသည်။

ကျေးရွာသည် ချောင်းလမ်း ဘေးတွင် တည်ရှိနေသောကြောင့် ရေတိုက်စား၍မြေပြိုခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေများ ကမ်းပါးပြိုထဲသို့ များစွာ ပါရှိနေပါသည်။ ရေလျှံမှုများလည်းနှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ယခင်က ချောင်းအတွင်း ငါး၊ပုဇွန် အသင့်အတင့်ရရှိသော်လည်း ယခုအခါ ငါးသားပေါက်များပါ ဖမ်းဆီးမှုများသဖြင့် မျိုးတုန်း လာပါ သည်။ မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများအား စနစ် တကျစွန့်ပစ်မှု အားနည်းပြီး ပလပ်စတစ်များမှာ လယ်ယာမြေများတွင် များစွာတွေ့ရလာပါသည်။သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်များ ၊အသိပေးခြင်းများ လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ဇ) ကျား – မ ရေးရာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင်လေ့ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သောထမင်းချက်၊ အဝတ်လျှော်စသောကိစ္စများဆောင်ရွက်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် အမျိုးသားများက လယ်ထိုး၊ ထွန်မွှေ၊ စက်မောင်း၊ ပျိုးနုတ်၊ ပျိုးထမ်း၊ ပေါင်း

သတ်ဆေးပက်၊ မြေသြဇာပက်၊ ကောက်ရိတ်၊ ကောက်လှိုင်းတိုက်၊ စက်ခြွေလုပ်ငန်းများကို လုပ်လေ့ရှိပြီး အမျိုးသမီးများမှာ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ်၊ ပေါင်းနုတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ အမျိုးသားများမှာ သာရေး၊ နာရေးတို့တွင်အမျိုးသားများ ဦးဆောင်၍လုပ်ဆောင်လေ့ရှိပါသည်။ အမျိုး သမီး များမှာလည်း ဓမ္မစကြာ် အသင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝေယျာဝစ္စတို့တွင် အရေးပါသူများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ကဏ္ဍတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှု၊ပါဝင်နိုင်မှု မရှိသေးပါ။ အစဉ်လာအရ အမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများအတွက် သွားလာ ဆောင်ရွက်ရန် အခက်အခဲရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်အတွင်း အကြမ်းဖက်မှုများ မရှိသော်လည်း အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် အသိအမြင်ဗဟုသုတ မရှိကြပါ။

၄။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ဦးစားပေးအဆင့်
၁	အခြေခံအဆောက်အဦ	ဇရပ်၊မီးသင်္ဂြိုလ်စက် ဆောင်ရွက်ရန်	၁
၂	အခြေခံအဆောက်အဦ	ကျေးရွာတွင်းလမ်းမြေနီခင်းခြင်း (၁၂၈၀'×၈'×၆")	၂
၃	လျှပ်စစ်	မီးအားပြည့်မှီစွာရရှိရန်နှင့် အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ရန်	၃
၄	စိုက်ပျိုးရေး	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များဈေးသက်သာစွာဖြင့် လက်လှမ်းမီစွာ သုံးစွဲနိုင်ရန်	၄
၅	စိုက်ပျိုးရေး	နည်းပညာ(ပိုးသတ်ဆေး၊မြေသြဇာစနစ်တကျ အသုံးပြုနည်း၊ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံနှင့် ဈေးကွက် သဘောတရား	၅
၆	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေအချိန်မီထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန်နှင့်နှစ်ရှည်(၃)နှစ်ဆပ်စနစ်များအား မူဝါဒဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန်	၆
၇	သယံဇာတနှင့်သဘာဝဝန်းကျင်	ကမ်းပါးပြိုမှုမှကာကွယ်ရန် ကျောက်ထိန်းနံရံပြုလုပ်ခြင်း	၇
၈	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း၊မွေးမြူရေးဆေးပညာ	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များလက်လှမ်းမီစွာသုံးစွဲနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊	၈
၉	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း၊မွေးမြူရေးဆေးပညာ	မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် နည်းပညာများကူညီပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်	၉
၁၀	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း၊မွေးမြူရေးဆေးပညာ	ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုရှိစေရန် ဈေးနှုန်းထိန်းညှိပေးခြင်း၊	၁၀
၁၁	ပညာရေး	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်(လက်သမားသင်တန်း၊ သံဂဟေဆက်သင်တန်း)	၁၁

၁၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် အသေးစား၊အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ	ဆန်စက်၊ပဲဖြင့်ပြုလုပ်ရောင်းချနိုင်သည့် အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာစေရေး။	၁၂
၁၃	လူငယ်နှင့်အားကစား	စာအုပ်၊စာပေများရရှိရန် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း၊	၁၃
၁၄	လူငယ်နှင့်အားကစား	အားကစားပစ္စည်း၊ အားကစားနည်းများပံ့ပိုး ပေးခြင်း၊	၁၄
၁၅	လူငယ်နှင့်အားကစား	ကျား၊မ၊လူမှုရေးရာ တန်းတူမှု၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေအသိပညာ ပေးပွဲများ	၁၅
၁၆	ပညာရေး	ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ၊ ပရိဘောဂများ ဖြည့်ဆည်း ပေးခြင်း၊	၁၆
၁၇	အခြေခံအဆောက်အဦ	ကျေးရွာ- သုသာန်သွားလမ်းအား မြေနီခင်း ခြင်း (၆၀၀'×၁၀'×၆")	၁၇
၁၈	အခြေခံအဆောက်အဦ	ရေစင်၊ရေပိုက်လိုင်းဖြင့် ရွာတွင်းသောက်သုံး ရေအရောက် သွယ်တန်းနိုင်ရန်၊	၁၈
၁၉	ကျန်းမာရေး	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ	၁၉
၂၀	အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့် ခွဲရေး	စာရင်းကိုင်၊ခေါင်းဆောင်မှု၊စီမံခန့်ခွဲမှု၊လူထု အားစည်းလုံးနိုင်စွမ်း သင်တန်းများ	၂၀

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာ၊မကြီးပင် ကျေးရွာအုပ်စု ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးမဟာဗျူဟာ တည်ဆောက်မှု ဇယားပြပုံ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရာ	အခွင့်အလမ်း	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
ကဏ္ဍ-အခြေခံအဆောက်အဦ						
၁။	• သင်္ချိုင်းမြေနေရာ ကျဉ်းမြောင်းခြင်းနှင့် မြေမြှုပ်နှံရန် အခက် အခဲရှိနေခြင်း(စိုက်ပျိုး မြေ ခြံများထဲတွင် မြေမြှုပ်နေရခြင်း) • သရဏဂုံတင်ရန်၊တ ရားနာရန်၊နားခိုရန်နေရာ မရှိခြင်း၊	• သင်္ချိုင်းမြေမှာ (၀.၂၅) ဧကသာ ကျယ်ဝန်းခြင်း၊ • ယခင်က သုဿာန် မြေအားလယ်များ တိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြခြင်း၊ • လယ်ယာမြေများအ တွက်ထုတ်ပေးသော ခွင်ပြုချက်(စလစ်)တွင် ယင်းတိုးချဲ့ ထားသော မြေများပါ ပါ ဝင်နေခြင်း၊	• ကျေးရွာမှသင်္ချိုင်း မြေဖော်ထုတ်ရာတွင် ငွေကြေးထည့်ဝင်နိုင် ခြင်း၊ • မြေစာရင်းဦးစီး ဌာနတွင်သင်္ချိုင်း မြေနေရာအတွက် လျှောက်ထားပြီးဖြစ် ခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင် မီး သင်္ဂြိုလ်စက်ဆောက် လုပ်သည့်အတွေ့အ ကြုံရှိသူ ပန်းရံ၊ လက်သမားများရှိ ခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင်း ငွေကြေးထည့်ဝင်နိုင် မည့်အလှူရှင်များ ရှိခြင်း။	• ပေါင်းတည်မြို့နယ်တွင် နာရေးကူညီမှု၊ပရဟိ တအသင်းများရှိသော် လည်း နာရေးအဆောက် အဦးအတွက်ကူညီထောက် ပံ့သည့်အဖွဲ့အစည်းမရှိခြင်း၊ • ငွေကြေးကုန်ကျမှုများ သဖြင့် ကျေးရွာလူထုအား ဖြင့် မတတ်နိုင်ခြင်း၊	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မ တီမှ ဦးဆောင်၍လူထုမှလုပ် အား၊ ငွေအားထည့်ဝင်ရန် ညှိနှိုင်းဆွေး နွေးထားခြင်း၊ • မြေစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ သင်္ချိုင်းမြေ တရားဝင် ရရှိရန်ဆောင် ရွက်ခြင်း၊ • ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူများအား လိုအပ်သော ငွေကြေး အကူ အညီတောင်းခံခြင်း၊ • မီးသင်္ဂြိုလ်စက်၊ဇရပ် ဖြစ် မြောက်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	၁။သင်္ချိုင်းမြေ၊သင်္ဂြိုလ်စက် နှင့် ဇရပ်တည်ဆောက်ရေးစီမံချက်၊ •ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ တာဝန်ရှိသူများမှဦးစီးဦး ဆောင်၍ ကျေးရွာလူထု အစည်း အဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် ငွေအား၊လူအား သတ်မှတ် လျာ ထားခြင်း၊ •သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်တင်ပြဆောင်ရွက် ခြင်း၊ •သင်္ချိုင်းမြေအတွင် စိုက်ပျိုး စားသောက်နေသောလယ်သမား များနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ •ကျေးရွာလူထုမှ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်း ဆိုင်ရာတာ ဝန် ရှိသူများနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲ၍ ငွေကြေးအကူအညီ

						တောင်းခံခြင်း၊ •ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ်နှင့် ငွေကြေးအစီအမံ များထားရှိ ခြင်း၊
ကဏ္ဍ-သဘာဝဘေးအန္တရာယ်						
၂။	နှစ်စဉ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း ကြောင့် လယ်ယာများ နှင့် အိုးအိမ်ပျက်စီးမည်ကို စိုးရိမ်နေရခြင်း၊	• ကျေးရွာသည် ချောင်း ကမ်းပါးဘေးတွင် တည်ရှိ ခြင်း၊ • နှစ်စဉ်ရေတိုင်စားမှု ခံရ ခြင်းနှင့် ကမ်းပါးပြို မှုမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမို များပြားလာ ခြင်း၊ • ကမ်းပါးခိုင်ခံ့ရန်ဆောင် ရွက်ထားရှိမှုမှာ အားနည်း နေသေးခြင်း၊	• နှစ်စဉ်ပြုပြင်ထိန်း သိမ်းခြင်း(ကျောက် ပုံ၊သဲအိတ် ချခြင်း) • လုပ်အား၊ငွေကြေး ဖြင့်ပါဝင်ကြခြင်း၊ • သဲ၊ကျောက်ထွက် ရှိသဖြင့်ဈေးနှုန်း သက်သာ စွာဖြင့် ဝယ်ယူနိုင် ခြင်း၊	• ရေရှည်တည်တံ့သော ကမ်းပါးထိန်းပြုလုပ်ရန် ငွေကြေးလုံ လောက်မှု မရှိခြင်း၊	• သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာအကာအကွယ်ပေးနေ သောအဖွဲ့အစည်း၊ ဌာနဆိုင် ရာများသို့အကူအညီတောင်း ခံခြင်း၊ • ကျေးရွာမှ လုပ်အား၊ ပစ္စည်းအင်အား (သဲ၊ ကျောက်)၊ ငွေအားဖြင့်ပါဝင် နိုင်ရန် စည်းရုံးစုဆောင်း ခြင်း၊ • ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီ အစဉ်များ ရေးဆွဲခြင်း၊	၂။ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ နေထိုင်နိုင်စေရေး စီမံချက်။ • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ရပ်မိရပ်ဖများမှ ဦး ဆောင်၍ ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးခေါ် ယူခြင်း၊ • ဦးစီးဆောင်ရွက်မည့် သူများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း၊ • ငွေကြေး၊ပစ္စည်းအင်အား စုဆောင်းခြင်း၊ • လိုအပ်သော ငွေကြေးပမာ ဏအား တာဝန်ရှိသူများနှင့် အဖွဲ့အစည်း/ဌာနဆိုင်ရာများ သို့တင်ပြတောင်ခံ၍ကမ်းပါး နံရံအား ကျောက်အထိန်းနံရံ ပြုလုပ် ခြင်း၊
ကဏ္ဍ-မီးလင်းရေး						
၃။	• အိမ်တိုင်းစေ့လျှပ်စစ်မီး မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ • လျှပ်စစ်အား အရည် အသွေးမပြည့်ဝခြင်း၊	• ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင် စုများမှာငွေကြေးမတတ် နိုင်ခြင်း (မီးကြိုး၊ မီတာ တပ်ဆင်ခ)	• ကျေးရွာမှလုပ်အား၊ ငွေအား(အသင့်အတင့်) ပါဝင်နိုင် ခြင်း၊ • လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာန	• အိမ်တိုင်းစေ့မီးလင်းရေး အစီအစဉ်အတွက်ထုတ် ချေးသောအသေးစားချေး ငွေအစီအစဉ်တရပ်/နိုင်ငံ	• ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော် မတီမှ မီးမလင်းသေး သော အိမ်ထောင်စုများအားမီးလင်း နိုင်ရန်အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ	၃။အိမ်တိုင်းစေ့ မီးလင်းရေး နှင့် မီးအားပြည့်ဝစွာအသုံးပြုနိုင်စေ ရေး။ • မီးလင်းရေးကော်မတီမှ

		• ထရန်စဖော်မာမှ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားထုတ်နိုင်စွမ်းနှင့်အိမ်ထောင်စု များမှသုံးစွဲနိုင်စွမ်း မမျှတခြင်း၊ • ထရန်စဖော်မာနှင့် (၁.၅(မိုင်) ကွာဝေးခြင်း၊	နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုရှိခြင်း၊တင်ပြထားခြင်း (ထရန်စဖော်မာ၊ မီးကြိုး၊ ဓါတ်တိုင်များလဲလှယ်ရန်)	တော်အစီအစဉ်တစ်ရပ်မရှိခြင်း၊ • ဦးစီးဌာများသည် နိုင်ငံတော်မှ ဘက်ဂျက်ခွင့်ပြုမှုအပေါ်တွင် မူတည်၍ ဆောင်ရွက်ရခြင်း၊	ခြင်း၊ • လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာန၊မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူများသို့ထပ်မံတင်ပြ တောင်းခံခြင်း၊	လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သေးသောအိမ်များအားအရစ်ကျငွေစုဆောင်းကောက်ခံသည့်စနစ်များဖြင့် ငွေစုဆောင်းပေးခြင်း၊ • မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူများ၊ ပုဂ္ဂလိက အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့များအား ချေးငွေရရှိနိုင်ရန်တင်ပြခြင်း၊ • ထရန်စဖော်မာ၊ မီးကြိုး၊ ဓါတ်တိုင်များ လဲလှယ်ပေးရန် လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနသို့ချိတ်ဆက်တင်ပြခြင်း၊
ကဏ္ဍ-စိုက်ပျိုးရေး						
၄။	• စိုက်ပျိုးသီးနှံများမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးခြင်း(စပါး၊ကွမ်း၊မတ်ပဲ) -အထွက်နှုန်းနည်းခြင်း၊ -ဈေးကွက်မသေချာ၊ မခိုင်မာခြင်း။	• မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ချေးငွေကာလမှာ တိုတောင်းခြင်းနှင့်ပြန်ဆပ်ရန်ပြင်ပမှအတိုးကြီးဖြင့်ရှာရခြင်း၊ • သီးနှံများကိုဈေးကောင်းမစောင့်ဘဲရောင်း ချရခြင်း၊ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိရန် ဈေးကြီးပေးရခြင်း၊ အလွယ်တကူမရရှိခြင်း (စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးတွင်သာရနိုင်ပြီး ဦးရာလူ ရောင်းချခြင်းဖြစ်သဖြင့်လိုအပ်သောအချိန်တွင်မရရှိခြင်း)	• ဆေး၊ မြေသြဇာ ရောင်းချသော ကုမ္ပဏီများမှအသုံးပြုနည်းလမ်းညွှန်များ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ အကြွေးစနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း(သို့ရာတွင် ဆေးများတွင်မြန်မာလို သုံးစွဲနည်းအညွှန်း ရေးထားမှုမရှိခြင်းနှင့် စိုက်/ကုမ္ပဏီများ၏ အဘော်အတိုင်း သုံးစွဲနေရခြင်း၊	• တောင်သူများစပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်၍ ရောင်းချရန်၊ ဖျက်ပိုးအန္တရာယ်ကာကွယ်နိုင်နင်းရန်နည်းပညာအကူအညီများလိုအပ် နေခြင်း၊ • လက်တွေ့စမ်းသပ်သင်ကြားမှုများအားနည်းခြင်း၊ • သီးနှံဈေးကွက်သဘောတရားများ နားလည်သဘောပေါက်မှုအားနည်းခြင်း(အမြတ် ရရှိမှုမရှိသော်လည်း ဆက်လက်စိုက်ပျိုးခြင်း)	• တောင်သူအစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ မြန် မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့ဖြင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အောက်ပါ အကူအညီများ ရရှိနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း -အချိန်မီစိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိရန်နှင့် နှစ်ရှည် ချေးငွေ(အနည်းဆုံး၃နှစ်ဆပ်)နိုင်ရန်မူဝါဒဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၊စိုက်ပျိုးချိန်မမတိုင်မီ ထုတ်ချေးပေးခြင်း(ထုတ်ချိန်၊ ပြန်ဆပ်ချိန်ကို စနစ်တကျ	၄။စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အထွက်နှုန်းတိုးတက်၍ ဈေးကောင်းရရှိနိုင်စေရေး။ • စိတ်ဝင်စားသူ တောင်သူ အစုအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • နှစ်ရှည်(၃နှစ်ဆပ်) စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ ထုတ်ချေးရန် မူဝါဒပြောင်းလဲသတ်မှတ် ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ သင်တန်းပေးခြင်း(မျိုးသန့်၊ပိုးမွှားအန္တရာယ်၊ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်း) • မြေသြဇာ၊ပိုးသတ်ဆေးများ အရည်အသွေးမီစွာသုံးစွဲနိုင်ရန်

		• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း (ပိုးသတ်ဆေး၊ မြေဩဇာ စနစ်တကျသုံးစွဲနည်း၊ ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးစိုက်ပျိုးနည်း) • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာနှင့် ဈေးကောင်းရရှိရန်တန်ဖိုး မြှင့်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း (Value Chain) • မြေဩဇာ၊ပိုးသတ်ဆေး များအရည်အသွေး ညံ့ဖျင်းခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းခြင်း၊	မြေဆီလွှာပျက်စီးမှု များပြားလာခြင်း) • စပါး၊ပဲ၊ရာသီပေါ် သီးနှံများကိုကျေးရွာ တွင်းပင် လွယ်ကူစွာ ရောင်းချနိုင်ခြင်း၊ • တောင်သူများမှာ မြေအမျိုးအစားနှင့် ကိုက်ညီမည့်သီးနှံ၊ ဈေးကွက်ဝင်နိုင်မည့် သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်း များကိုသိရှိလိုကြ ခြင်း (ယခုအခါ မတ်ပဲ ဈေးမကောင်း သော်လည်းမတ်ပဲ သာစိုက်နိုင်)		ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ရန်) • စပါးမျိုးစေ့ထုတ်နိုင်ရန်၊ ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံစိုက်ပျိုး နည်းနှင့်ပိုးမွှားများနှိုင်နင်း နိုင်ရန်နည်းပညာများထိ ရောက်စွာပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ • အရည်အသွေးမီသော၊ သုံးစွဲရန်နားလည်လွယ်သော မြေဩဇာ၊ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲ နိုင်ရန်စီစစ်ပေးခြင်း၊ • သီးနှံနှင့် ဈေးကွက်၏ ချိတ်ဆက်မှုအား အသိပညာ ပေးခြင်း၊ • သီးနှံအာမခံအစီအစဉ် များထားရှိခြင်း၊	စီစစ်ခြင်း၊ • သီးနှံနှင့်ဈေးကွက်ဆိုင်ရာနှင့် အဆင့်ဆင့်ဖြတ်သန်းမှုသင်တန်း များပေးခြင်း၊ • သီးနှံအာမခံစနစ်များထားရှိ လာနိုင်ရန်အာမခံစနစ်များအား ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီ/ဘဏ်များမှ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊
ကဏ္ဍ-မွေးမြူရေး						
၅။	• စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်မှု မရှိခြင်း(ဝက်၊နွား)၊ ဝက်သေကြေဆုံးရှုံးမှု များခြင်း၊	• မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ အသိပညာအားနည်း ခြင်း၊ • ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊ • တိရစ္ဆာန်သေကြေသဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများခြင်း၊ • ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံ မှု မရှိခြင်း၊ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မသုံး	• မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန် များကို လွယ်ကူစွာ ရောင်းချနိုင် ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးဦးစီးဌာန မှာ ပေါင်းတည်မြို့ (၅မိုင်) အကွာတွင် ရှိခြင်း၊	• စနစ်တကျမွေးမြူသည့် အလေ့အထ မရှိခြင်း၊ • နည်းပညာအကူအညီ မရရှိခြင်း၊ • ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှု မရှိ ခြင်း၊	• မွေးမြူရေးကို တိုးချဲ့မွေး မြူလိုသူများအား မွေးမြူ နိုင်ရန်သင့်လျော်သောကာလ သတ်မှတ်ထားသည့် အသေး စားချေးငွေရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးလုပ်သားများ မွေးထုတ်၍ သင်တန်းပေး	၅။မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအား စီး ပွားဖြစ်မွေးမြူလာနိုင်စေရေး၊ • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ၏ဦးဆောင်မှုဖြင့်မွေးမြူရေး ကို စိတ်ပါဝင်စား သူအစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • စုပေါင်းဝယ်ယူ၍ မျိုးကောင်း မျိုးသန့် ရောင်းဝယ် သူများနှင့်

		စွဲနိုင်ခြင်း၊			ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မွေးမြူရေး အသိပညာပေးပွဲများကျေးရွာ အထိကျင်းပပေးခြင်း၊မွေးမြူ သူများအားကာကွယ်ဆေး ပုံမှန်ထိုးနိုင်ရန်လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးစိတ်ပါဝင်စား သူများအစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး မျိုးကောင်းမျိုးသန့်စုပေါင်း မှာယူ၍ မွေးမြူခြင်း၊	ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ •မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး မွေးမြူရေးလုပ်သား များမွေးထုတ်ပေးခြင်း၊ •မွေးမြူရေးအသိပညာပေး ခြင်း၊ •ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံနိုင် ရန်အသိပညာပေးခြင်းနှင့်ဆေး ထိုးခြင်း၊ •နိုင်ငံတော်မှ ဈေးနှုန်းတည် ငြိမ်စေရန်လေလံရရှိထားသူ များအား ကြမ်းခင်းဈေး သတ် မှတ်၍ ဝယ်/ရောင်းနိုင်ရန်ထိန်း ချုပ်ပေးခြင်း၊
ကဏ္ဍ-စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ						
၆။	•ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်အ ကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါး ခြင်း၊	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုအား နည်းခြင်း၊ • စွန့်စားတီထွင်လိုစိတ် ရှိ သော်လည်းဆုံးရှုံးမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် စွန့်ဦးတီထွင်မှု မရှိခြင်း၊ • ငွေအရင်းအနှီးလုံလောက် စွာမရှိခြင်း၊ • အသေးစားအိမ်တွင်း ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ကိုင်ရန်	• အလုပ်လုပ်ကိုင် လို သူလူငယ်အများအပြား ရှိ ခြင်း၊ • လက်သမား၊ပန်းရံ စသည့်လုပ်ငန်းများ ကို အကြမ်းအားဖြင့် တတ်မြောက်ကြခြင်း၊	• အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာများ သင်ယူရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိ ပညာဗဟုသုတအားနည်း ခြင်း၊ • ကူညီပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့အ စည်း(သို့)ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ ခြင်း၊ • စက်ရုံ၊အလုပ်ရုံများ နှင့် အလှမ်းကွာဝေးခြင်း၊	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မ တီမှ ဦးဆောင်၍ အောက်ပါ တို့ လက်လှမ်းမီလာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ -သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန(သို့) အဖွဲ့အစည်းများမှအသက် မွေးဝမ်းကြောင်းနည်းပညာ သင်တန်းများပေးခြင်း(လက် သမားသင်တန်း၊သံဂဟေ ဆက်သင်တန်း)၊ -စိတ်ပါဝင်စားသူများအား	၆။ဝင်ငွေသင့်တင့်ကောင်းမွန် သောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များဖွံ့ဖြိုးလာစေရေး။ • စိတ်ပါဝင်စားသော လူငယ် အစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန(သို့) အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ၍ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း သင်တန်းများ ရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း၊ • အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့များမှ

		နည်းပညာများ၊ ဗဟုသုတ များမရှိခြင်း၊ • ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း များ မရှိခြင်း၊			စွန့်စားတီထွင်လာလိုစိတ်ရရှိရန်လက်တွေ့ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့် အသိပညာရရှိစေရန် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း (ပြည်မြို့တွင် သင်တန်းပေးသည့် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများရှိခြင်း) -လုပ်ငန်းနှင့်သင့်လျော်သောအသေးစားချေးငွေများ ရရှိရန် -ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိပညာများ ဖြန့်ဝေပေးခြင်း၊ -ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖွင့် ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ • နိုင်ငံတော်မှ ဆန်စပါး၊ ပဲထွက်သည့် ဒေသဖြစ်သဖြင့် ဆန်စက်၊ဆီစက်၊ပဲခွဲစက်များ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်စက်၊ ငွေကြေး၊ နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပေးခြင်း၊	သင့်လျော်သော ချေးငွေပမာဏကို ထုတ်ချေးခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အမြင်ဖွင့် သင်တန်းပေးခြင်း၊ • အသေးစားစက်မှု၊လက်မှု သင်တန်းများပေးခြင်း၊ • အရည်အသေးမီ ဆန်စက်၊ ဆီစက်များ ပေါ်ထွန်းလာစေရန် စက်ကိရိယာ၊ငွေကြေး၊နည်းပညာ၊ဈေးကွက် ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊
ကဏ္ဍ-လူငယ်						
၇။	•လူငယ်များ အားကစား လုပ်ဆောင်မှု၊ လေ့လာ သင်ယူမှု အားနည်းခြင်း၊ •အမျိုးသမီးများတရား ဥပဒေဆိုင်ရာကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများ သိ	•အချိန်ပိုများကိုအင်တာနက်များအသုံးပြုခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်ဆုံးနေ ကြခြင်း၊ •နေ့စားလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့်သာ အချိန်ကို အများဆုံး အသုံးပြု ကြခြင်း၊	•ကျေးရွာအား ဦးစီး ဦးဆောင်သူ၊ ရပ်မိရပ်ဖများမှာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စိတ်ပါဝင်စားကြခြင်း၊	•လူငယ်များကိုယ်တိုင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိုစိတ်၊ လေ့လာသင်ယူလိုစိတ် နည်းပါးခြင်း၊ •လေ့လာသင်ယူရန်လူငယ် ဖွံ့ဖြိုးရေးစင်တာများမရှိ	•ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှဦးဆောင်၍လူငယ်၊ အမျိုးသမီးများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေရန်အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ခြင်း -လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရံပုံငွေ တစ်	၇။လူငယ်များကာယ၊ဉာဏစွမ်းရည်တိုးတက်လာစေရေး စီမံချက်။ အမျိုးသမီးများ ဥပဒေအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု၊ ရပိုင်ခွင့်များသိရှိနားလည် လာစေရေး

	မြင်ဗဟုသုတရှိမှုအား နည်းခြင်း၊	•အားကစားပစ္စည်း၊အားကစားနည်းများမရှိ ခြင်း၊ •ကျား၊မ တန်းတူမှု ဆိုင်ရာ၊အမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ၊ ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအားအသိပညာပေးမှု အားနည်းခြင်း၊ •ဝင်ငွေရရှိရန်နှင့် အိမ်တွင်းမှုအလုပ်များကြောင့် မီဒီယာမှ ပညာပေးမှုအပေါ် အာရုံမစိုက်နိုင်ကြခြင်း၊		ခြင်း၊ •ကျား၊မတန်းတူမှုဆိုင်ရာ၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသည့် အဖွဲ့အစည်း/ အစီအစဉ် များအားနည်းခြင်း၊	ရပ် ထူထောင်ရန် စည်းလုံးဟောပြောခြင်း၊ -အား/ကာဦးစီးအား အားကစားနည်းစနစ်များပံ့ပိုးနိုင်ရန် တင်ပြတောင်းခံခြင်း၊ •လူငယ်လေ့လာရေးစင်တာများထဖွင့်လှစ်၍စာအုပ်စာပေ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများထား ရှိနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ •ပြန်ဆက်ဦးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍စာသင်ကျောင်းများ၊ လူငယ်များအတွက်ဗဟုတုတစာပေများအလှည့်ကျငှားရမ်းဖတ်ရှု စေခြင်း၊ •ကျား-မတန်းတူမှုဆိုင်ရာ၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ဆိုင်ရာ စာအုပ်၊စာပေများ ထားရှိခြင်း၊ဆွေးနွေးပွဲ များတွင်ထည့်သွင်းဆွေးနွေးခြင်း၊	စီမံချက်။ • လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရံပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း၊ • အားကစားနည်းသင်တန်းများပေးခြင်း၊ • ရွာတွင်း/အုပ်စုတွင်း လူငယ်လေ့လာရေးစင်တာ များ ထူထောင်ရန်အလှူရှင်/ စေတနာရှင်များထံမှ အလှူငွေကောက်ခံ ခြင်း၊ • လူငယ်အသက်မွေးသင်တန်းကျောင်းများမြို့ပေါ်တွင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်တင်ပြတောင်း ခံခြင်း (နှစ်ရှည်၊အနည်းဆုံး ၂နှစ်ခန့် သင်ကြားသော ကျောင်း)နှင့် ဘာသာရပ်စုံလင်စွာ ရွေးချယ်နိုင်ရန်၊ • ကလေးစာဖတ်ပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်း၊ • ကျား-မတန်းတူမှုဆိုင်ရာ၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ စာအုပ်စာပေ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များ ထားရှိခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ • ကလေးစာဖတ်ပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်း၊

						•အားကစားပစ္စည်းများ တဖြည်းဖြည်းဝယ်ယူခြင်း၊
ကဏ္ဍ -ပညာရေး						
၈။	•ပညာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုအပြည့်အဝ မရရှိခြင်း၊	•ဝန်ထမ်းအိမ်ယာမရှိသဖြင့် ရပ်ဝေးမှ ဆရာ၊ ဆရာမများမှာအသွား၊ အပြန်လုပ်နေရသဖြင့်စာသင်ချိန်နည်း ပါးခြင်း၊ •ပရိဘောဂများလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊	•ကျေးရွာတွင် အ.ထ.က(ခွဲ)ရှိ ခြင်း၊ •လိုအပ်ချက်များ ကို ပညာရေးဦးစီးဌာနသို့ချိတ်ဆက်တင်ပြထားခြင်း(ခုံ၊စားပွဲကဲ့သို့သော အသေးစားလိုအပ်မှုများကို ကျေးရွာအင်အားဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်သော်လည်းဗီဒို၊စတိတ်စင်တို့လိုအပ်နေခြင်း)	•ကျေးရွာမှလိုအပ်သော ဝန်ဆောင်မှုများကို ဖြည့်ဆည်းပေးလို သော်လည်း ငွေကြေး ထည့်ဝင်နိုင်မှု နည်းပါး ခြင်း၊ •မိဘဆရာအသင်း၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့၏ မိဘ၊ဆရာကြားပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုအားနည်းခြင်း၊ •နိုင်ငံတော်၏ဘက်ဂျက်ချထားပေးမှုအပေါ်တွင်မူတည်နေခြင်း၊	•ကျေးရွာမိဘဆရာအသင်းမှ ဦးဆောင်၍ စာသင်ကျောင်း လိုအပ်ချက် များဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် ရံပုံငွေစုဆောင်းခြင်း၊ •ပညာရေးဦးစီးဌာနသို့ ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ၊ပရိဘောဂ၊ ဆရာ/မတင်ပြတောင်းခံခြင်း၊	၈။ပညာရေးကဏ္ဍပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေး။ •ကျေးရွာမိဘဆရာ အသင်းမှ ဦးဆောင်၍စာသင်ကျောင်း လိုအပ်ချက်များဖြည့်ဆည်းရန် အတွက် ရံပုံငွေစုဆောင်းခြင်း၊ • ပညာရေးဦးစီးဌာနသို့ဝန်ထမ်း အိမ်ယာ၊ပရိဘောဂ၊ တင်ပြတောင်းခံခြင်း၊
ကဏ္ဍ-လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး						
၉။	•ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ ချောင်းကမ်းဘေးတည်ရှိပြီးနှစ်စဉ် ရေစီးဖြင့် မြေနီများ မျောပါခြင်း၊ •လမ်းသား ခိုင်ခံ့မှု အားနည်းခြင်း၊ •ကျေးရွာမှ သုသာန်သွားလမ်း မှ တောတိုးနေရသဖြင့် သွားလာရ	•ကိုယ်ထူကိုယ်ထခင်းထားသောလမ်းဖြစ်၍နည်းစနစ်ကျမှု အားနည်းခြင်း၊ •ချောင်းရေတိုက်စားသဖြင့် မြေသားခိုင်ခံမှုအားနည်းခြင်း၊ •ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထပြုပြင်ကြနိုင်ကြ သော်လည်းစနစ်တကျလမ်းခင်း	•ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့်ချောင်းတိုက်စားမှုမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် သဲအိတ်များချခြင်း၊ •နှစ်စဉ်မြေနီကိုယ်ထူကိုယ်ထူခင်းသည့် ပြုပြင်ထိန်းသမ်းရေး အစဉ်အလာရှိခြင်း၊	• ဦးစီးဌာနများ၊ မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူများထံသို့ တင်ပြတောင်းခံထားသော်လည်း နိုင်ငံတော်မှဘက် ဂျက်ရရှိနိုင်မှုအပေါ်တွင်မူတည်ခြင်း၊	• လမ်းကော်မတီမှလမ်းကောင်းမွန်လာစေရန်ကျေး ရွာလူထုမှ တတ်အားသမျှ ငွေကြေး၊ ပစ္စည်းလူအင်အားစုဆောင်းခြင်း၊ • လိုအပ်သော နည်းပညာ၊ ငွေကြေးကို သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာသို့အကူအညီတောင်းခံတင်ပြ ခြင်း၊	၉။လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လာစေရေးစီမံချက်။ ရွာတွင်းလမ်းအား မြေနီကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း (အလျား ၁၂၈၀ ပေ * အနံ၈ ပေ* အမြင့် ၆ လက်မ) ကျေးရွာသုသာန်သို့သွားလမ်း အားမြေနီလမ်းခင်းခြင်း(အလျ ား ၆၀၀ ပေ * အနံ၁၀ ပေ *

	ခက်ခဲခြင်း၊	ရန်ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊	•ငွေကြေး၊လုပ် အား အသင့် အတင့်ထည့်ဝင်နိုင် ခြင်း၊ •လမ်းကော်မတီ ဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်းနှင့် လုပ်ဆောင်မှု အားကောင်းခြင်း၊			အမြင့် ၆ လက်မ) •ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ရပ်မိရပ်ဖများမှ ဦးဆောင်၍ •ရွာလူထုအစည်းအဝေးခေါ်ယူခြင်း၊ •ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအနီး ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများ ထံမှ အလှူငွေစုဆောင်း ခြင်း၊ •လုပ်အားဖြင့်ပါဝင်လာစေ ရန်ဆွေးနွေးခြင်း၊ • လိုအပ်သောနည်းပညာ၊ငွေကြေးကိုသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာသို့ အကူအညီတောင်းခံတင်ပြခြင်း၊ • ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်း၊
ကဏ္ဍ-သောက်သုံးရေ						
၁၀	•သန့်ရှင်းဘေးကင်းသောသောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊	•ချောင်းရေကိုကျောက်ခွေချ ၍ ယင်းစိမ့်တွင်းများမှ ရေကို နွေ၊ဆောင်း သောက်သုံးကြခြင်း၊ •ချောင်းရေလျှံ ပါ က သောက်သုံးရေ မရရှိခြင်း၊ •ရေအရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုမရှိခြင်းနှင့် ယခင်က ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်ဖြစ်ပွားခဲ့ဘူးခြင်း၊ •ရေရှားပါးချိန်တွင်ချောင်း	•ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ အဝီစိတွင်း (စက်တွင်း)-၁ တွင်း၊နှင့် ရေကန်ဆောက်လုပ်ပေးထားခြင်း (လက်လှမ်းမမီသည့် အိမ်ထောင်စုများပြားခြင်း) •ရေ၊မြေအနေအထားအရရေထွက်	•ကျေးရွာလူထု အများစုမှာ ကျပန်းလုပ် သားများဖြစ်သဖြင့် လက်လှမ်းမီသည့်ချောင်းတွင်းမှစိမ့်ရေကို သာသုံးစွဲနေကြရခြင်း၊ •အဝီစိတွင်း(စက်တွင်း) ရှိသော်လည်းအိမ်ထောင်စုများသည် ခြံဝန်းများ ကျယ်ဝန်း ကြဖြင့် အလှမ်းဝေးကွာခြင်း (ကျေးလက်ဦးစီး ဌာနမှ	•ရပ်မိရပ်ဖ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီတို့မှ ဦးဆောင်၍ အဝီစိ(စက်တွင်း)မှ ရေအား အိမ်ထောင်စုများ လက်လှမ်းမီစွာ သုံးစွဲနိုင်ရန် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း •ကျေးရွာလူထုနှင့် စည်းလုံးဆွေးနွေး၍ကျေးရွာမှငွေအား၊ လုပ်အား ပါဝင်နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ •လိုအပ်သော နည်းပညာ၊	၁၀။သန့်ရှင်းဘေးကင်းသော သောက်သုံးရေ သုံးစွဲလာနိုင်စေရေး(ရေစင်နှင့် ရေပိုက်လိုင်း တပ်ဆင်ရန်လိုအပ်ခြင်း)။ • ရပ်မိရပ်ဖ၊ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီတို့မှ ဦးဆောင်၍ ရပ်ရွာလူထုအစည်းအဝေး ခေါ်ယူ၍ ရံပုံငွေရရှိရေး အစီအစဉ်အား ရှင်းလင်းဆွေး နွေးခြင်း၊ • ရေစင်၊ရေပိုက်လိုင်း၊ရေမော်တာ တပ်ဆင်နိုင်ရန်ခန့်မှန်း

		ရေကို အသုံးပြု ရခြင်း၊ •အဝီစိတွင်း (၄) တွင်းသာ ရှိပြီး မလုံလောက်ခြင်း၊	အားကောင်းမွန်ခြင်း၊	ပံ့ပိုးထားခြင်း ဖြစ်)	ငွေကြေး အ ထောက်အပံ့ ရရှိ နိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာန အား တင်ပြတောင်းခံခြင်း၊	ကုန်ကျစရိတ် တွက်ချက်ခြင်း၊ • ကျေးရွာတွင်းအလှူရှင်၊စေတနာရှင်များထံမှ ငွေကြေး ကောက်ခံစုဆောင်းခြင်း၊ • ရေစင်နှင့် ရေပိုက်လိုင်း တို့ အတွက်လိုအပ်သော ငွေကြေး ကို ကျေးလက်ဦးစီးဌာ နသို့ တင်ပြအကူအညီတောင်းခံခြင်း၊ • ရေရှည်တည်တံ့ရန်အစီအစဉ်၊ ရေအသုံးပြုခ ကောက်ခံမည့် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ ရေး ဆွဲခြင်း၊
ကဏ္ဍ-ကျန်းမာရေး						
၁၁	• အသိပညာအားနည်း ခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးမှုအားနည်းခြင်း၊ • ကြိုတင်ကာကွယ် မှုအားနည်းခြင်း၊	• ကျေးရွာတွင်ကျေး လက်ဆေးပေးခန်းရှိ ခြင်း၊ • အရေးပေါ်ကျန်း မာရေးအတွက် (၅) မိုင်အကွာရှိ ပေါင်း တည်ဆေးရုံသို့လွယ် ကူစွာသွားလာနိုင် ခြင်း၊ • ဆွေးနွေးပွဲများ ခေါ်ပါ က တက် ကြွစွာတက်ရောက် လေ့ရှိခြင်း၊	• ဦးစီးဌာန၏ မူဝါဒများ အတိုင်း ကိုယ်ဝန် ဆောင် မိခင်နှင့် ကလေး သေနှုန်း ကျဆင်းရန်သာ အလေး ထားလုပ်ဆောင်နေရခြင်း၊	• ရပ်မိရပ်ဖ၊ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီတို့မှဦးဆောင် ၍ ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရန် ကျေးရွာတာဝန်ကျဆရာမနှင့် ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း၊	၁၁။ကျန်းမာရေးအသိပညာများ တိုးပွားလာစေရေးစီမံချက်။ • ရပ်မိရပ်ဖ၊ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီတို့မှ ဦးဆောင်၍ ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပလာနိုင်စေရန် စီစဉ် ပေးခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ခြင်း၊

ကဏ္ဍ-အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု						
၁၂	•ကျေးရွာတွင်း ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့များတွင် စနစ် တကျလုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်နိုင်မှု စွမ်းရည်အားနည်းခြင်း၊	•အဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာအသိပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း၊ •လိုအပ်ချက်အရဖွဲ့စည်းခြင်းသာရှိပြီးရေရှည်တည်တံ့သည့် အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်း ဖွဲ့စည်းထားမှု အားနည်းခြင်း၊	•ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူမှုရေး၊ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများအတွက် စုပေါင်းလုပ်ကိုင်သည့်အလေ့အကျင့်ရှိခြင်း၊ •စည်းလုံးညီညွတ်ကြခြင်း၊ •သတင်း၊မီဒီယာများမှ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုကောင်းမွန်လာစေရန်ဗဟုသုတများရရှိနိုင်ခြင်း၊ •ကျေးလက်ဦးစီးဌာမှ စာရင်းကိုင် သင်တန်းရရှိနိုင်ခြင်း၊	•အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု စနစ် ကောင်းမွန်လာစေရန် ပံ့ပိုးကူညီနိုင် မည့် အဖွဲ့အစည်း/ ဦးစီးဌာန နည်းပါးခြင်း၊ •အသိပညာပေးဟောပြောပွဲ၊စာအုပ်၊စာပေ ဆိုင်များလက်လှမ်း မမီ ခြင်း၊	•ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ရပ်မိရပ်ဖများမှ ဦးဆောင်၍ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဗဟုသုတရမည့် စာအုပ်စာပေများ စုဆောင်းခြင်း (စာရင်းကိုင်သင်တန်း၊ခေါင်းဆောင်မှု၊လူထုအားစည်းရုံးမှုစွမ်းရည်၊ အစည်းအဝေးအောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရန်ပြင်ဆင်နည်း၊ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းရေးနည်း၊) •ကျေးရွာလူထုအစည်းအဝေးများတွင် အသိပညာပေးခြင်း၊ •ကျေးလက်ဦးစီးဌာနအား အကူအညီတောင်းခံ၍စာရင်းကိုင်သင်တန်းပေး ခြင်း၊	၁၂။အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း နှင့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ များမှဦးဆောင်၍ • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်စေရန် ဆွေးနွေးဟောပြောခြင်း၊ • ဗဟုသုတစာပေအုပ်၊စာပေများထားရှိခြင်း၊ • သင်တန်းပေးနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အကူအညီတောင်းခံခြင်း(ဥပမာ- ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ စာရင်းကိုင်သင်တန်း)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၈	၁	၉
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၀	၁၃	၂၃
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၅	၁၁	၁၆
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၃	၁၄	၂၇
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၂၆	၂၁၉	၄၄၅
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃၀	၄၀	၇၀
စုစုပေါင်း		၂၉၂	၂၉၈	၅၉၀
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု				၁၅၇

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစ မှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါကတန်းအထက်စုကျေးရွာတွင် နို့စို့အရွယ် ကလေးများနည်းနေပြီး (၅)နှစ်အောက်ကလေးငယ်များမှာ ကျား၊ မ အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျောင်းနေ အရွယ် ကလေးများမှာလည်း နည်းနေသေးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ အားနည်း

နေကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ် များပြားစွာရှိနေသော်လည်း ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေ မမျှတသေးသည်ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၅၇) စုရှိပြီး လူဦးရေ (၅၉၀) ဦးရှိသဖြင့် တစ် အိမ် ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ လူဦးရေ (၃.၇၅) ဦးရှိပြီး နိုင်ငံတော်အဆင့် ပျမ်းမျှ လူဦးရေ (၅)ဦးထက် လျော့နည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၅.၄၂%)ရှိသဖြင့် လုပ်သားအင်အားအရင်းအမြစ်ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိ ရသည်။(၁)နှစ်အောက်ကလေးဦးရေ မှာ ကျေးရွာလူဦးရေပေါင်း(၁.၅၂ %)သာရှိသဖြင့် ကလေးဦးရေ အလွန်နည်းပါးပြီး အနာဂါတ်တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခက်အခဲဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး				
၁	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	**၇၄**	**၉၅**	**၆၇**	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
၂	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	**၈**	**၈**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☑ **&ş.¦.**☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
					☐ &ş.|.☐
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	ဃာ ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၄၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☑
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	**၈**	**၁၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☑ **&ş.|.**☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၀**	**၀**	**၃၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☑
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☐
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☐
၁၁	**လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	**၁၀**	**၁၂**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☑ **&ş.|.**☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☐
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	**၀**	**၀**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	**၁**	**၁**	**၀**	မြင့် ☐ **? ÿ** ☐ **&ş.|.**☑

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၂	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့်** ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
၁၆	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၈	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.|.☐
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.|.☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၁၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.|.☐
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &..☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၁	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &..☐
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &..☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &..☐
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅၄	၁၃၂	၀	
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &..☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &..☐
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအနေဖြင့် စပါး၊ပဲမျိုးစုံကို အဓိက လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ရာသီပေါ်သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အခြားဝင်ငွေလုပ်ငန်းများတွင် ကျပန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ကို အဓိက လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဝက်မွေးမြူရေးကို (၅) ကောင်နှင့် အထက်အထိ မွေးမြူသူ (၈)ဦးရှိပါသည်။ ပေါင်းတည်မြို့ပေါ်ရှိ ဆန်စက်တွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူ လုပ်သား(၄၀)ဦး ရှိပြီး ပုံမှန်လုပ်ကိုင်ရခြင်းမရှိပါ။လက်သမား၊ပန်းရံ ဆရာအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(၁၀)စုဦးရှိပြီး အကြမ်း(လုပ်သား) အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူမှာ (၃၀) ဦးရှိသဖြင့် ကျေးရွာ အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လက်လီ- လက်ကား ရောင်းချသော အိမ်ဆိုင်(၁၀) ဆိုင်ခန့်ရှိပြီး ဝင်ငွေအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ (၃)ဘီးဆိုင်ကယ်အငှားလိုက်သူ အိမ်ထောင်စု(၂) စုရှိပြီး ငွေချေးသူ (၂) ဦးရှိပါသည်။ ဝင်ငွေ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြသည်။အစိုးရရုံးများတွင် လုပ်ကိုင်နေသူ (၈) ဦးရှိပြီး ပညာရေးဝန်ထမ်း (၁၀)ဦး၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း(၁)ဦး၊ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ (၃၆)ဦးနှင့် ကြုံရာကျပန်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သူ များပြား ကြသည်။ ပုံမှန်ဝင်ငွေရအုလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၂၅၀၀	၂၀၀၀	၂၀၀၀	၁၅၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၆၀၀၀	၂၀၀၀	၄၀၀၀	၁၅၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား	၂၅၀၀	၀	၂၅၀၀	၀

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကြီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု) ကျေးရွာတွင် နေ့စားလုပ်သားများမှာ တစ်နေ့လုပ်အားခ အလုပ်သမားရှားလျှင်(၅၀၀၀)ကျပ်ရရှိပြီး အလုပ်သမားပေါလျှင်(၄၀၀၀)ကျပ်သာရရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် စက်ယန္တရားများအသုံးချမှုကြောင့် လုပ်သားလိုအပ်မှုနည်းပါးလာပြီး မြတ်ခုတ်၊ပေါင်းရှင်း ၊ကွမ်းစိုက်ခင်းတို့တွင်သာ လုပ်သားလိုအပ်ကြသည်။ အမျိုးသမီးလုပ်အားခမှာ တစ်နေ့(၃၀၀၀)ကျပ်မှ(၄၀၀၀)ကျပ်သာရရှိပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေး လက်သမားနေ့စားခမှာ တစ်နေ့ (၆၀၀၀)ကျပ်သာ ရရှိပြီး ဟော်တယ်၊စားသောက်ဆိုင်ဝန်ထမ်းများမှာ တစ်နေ့(၂၅၀၀)ကျပ်သာရရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု၊လုပ်အားစိုက် ထုတ် ရမှုအပေါ်တွင် မူတည်ပြီး ကျား၊မ လုပ်အားခကွာဟမှုရှိပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ (ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**
လယ်မြေ	၃၄၆.၂၅	ကောင်း ☐ (ô| ☑ ß| ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ (ô| ☐ ß| ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၇၇.၀၀	ကောင်း ☑ (ô| ☐ ß| ☐
ကိုင်း / ကျွန်းမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ (ô| ☐ ß| ☐
ဓနိတောမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ (ô| ☐ ß| ☐
စားကျက်မြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ (ô| ☐ ß| ☐
မြေလွတ် မြေလပ်	၀.၀၀	ကောင်း ☐ (ô| ☐ ß| ☐
စုစုပေါင်း	၄၂၃.၂၅	☒

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာရှိလယ်မြေများမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ လယ်စိုက်ပျိုးမြေ(၃၄၆.၂၅)ဧကရှိပါသည်။ ခြံမြေစုစုပေါင်း (၇၇)ဧကရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။မြေဆီလွှာအမျိုးအစားမှာ သင့်တင့်ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ မြေလွတ်၊မြေလပ်နှင့်စား ကျက်မြေရှိပါသော်လည်း ထုတ်ဖော်၍ မရသေးပါ။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	**…ံ** ◌ ☐ သင့် ☐ **&ß** ◌ ☐ **..¡ ၃** ☑	**? Ꮒ** ☐ **ñï** ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	**…ံ** ◌ ☐ **(ô**| ☐ **&ß** ◌ ☑ **..¡ ၃** ☐	လွယ် ☐ **ñï** ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	**…ံ** ◌ ☐ **(ô**| ☑ **&ß** ◌ ☐ **..¡ ၃** ☐	**? Ꮒ** ☐ **ñ** **ï** ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	**…ံ** ◌ ☐ **(ô**| ☐ **&ß** ◌ ☑ မရှိ ☐	☒

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် တောင်ညိုချောင်းရှိသော်လည်း ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ်များကို တူးဖော်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းမရှိပါ။ ယခင်က သဲ၊ကျောက်ပေါများသော်လည်း ယခုအခါ အထွက်နှုန်းနည်းပါးသွားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ များစွာပေါက်ရောက်လျက်ရှိပါသည်။ သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များမှာ အနည်းငယ်ရှိသည်ကိုသာတွေ့ရပါသည်။ (သဲ၊ ကျောက်စရစ် အနည်းငယ်ထွက်ရှိပြီး ဒန္တသုခ၊ မီးကွင်းဂမုန်း အနည်းငယ်ရရှိပါသည်။ သဘာဝကျေးငှက် အနည်းငယ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၁၂	၁၅	၃၉	၉၁

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု၊အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ ဝင်ငွေနည်းအိမ်ထောင်စုနှင့် ဝင်ငွေအနည်းဆုံးအိမ်ထောင်စုများ များပြားစွာတွေ့ရှိရပါသည်။ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ လယ်၊ ခြံများသာဖြစ်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းမတွေ့ရှိရပါ။ ဥစ္စာဓန အဆင့်သတ်မှတ်ချက်မှာ လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ်တွင် များစွာမူတည်ပါသည်။ အဆင်အပြေဆုံးအိမ်ထောင်စုမှာ ကျေးရွာ အိမ်ထောင်စု၏(၇.၆၄%)၊ အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုသည် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၉.၅၅%)၊ ဝင်ငွေနည်း မိသားစုများသည် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏(၂၄.၈၄%)၊ ဝင်ငွေအနည်းဆုံးမှာ (၅၇.၉၆%)ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ဝင်ငွေနည်းနှင့် ဝင်ငွေအနည်းဆုံးမှာ (၈၂.၈%) ရှိသဖြင့် ဓနဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးကြကြောင်းတွေ့ရသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ဈေးဝှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာ ခနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာခနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများအား အများစုတွေ့ရှိရပြီး အတိုးများများပေးပြီး ချေးသူ (ဥပမာ) နေ့ပြန်တိုး ၁၀၀ကို ၂၀ ပေးပြီး ချေးကာ လုပ်ခများကိုလည်း အလွန်မြင့်သောဈေးနှုန်းထားဖြင့် ချေးပြီး

(ဥပမာအားဖြင့်   ကောက်ရိတ်ချိန် (၀.၂၅)ကေ ကို အချိန်တန်ပေါက်စျေး (၁၀၀၀)ကျပ်ကို(၅၀၀၀)ကျပ်နှင့် ကြိုယူသုံးစွဲနေရပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၁	၄	၅
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၀	၀	၀
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၃		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၄		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၈		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကြီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မိသားစု စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ သား၊ သမီးများနှင့် ဝေးကွာနေရခြင်း စီးပွားရေး အဆင်မပြေ၍ ဘေးနေရာများသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်နေရခြင်းများ ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မိသားစု စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ ကျေးရွာမှ အနည်းငယ်ပံ့ပိုးကြပါသည်။ ဆွေမျိုးများမှ ပံ့ပိုးပေးမှု၊ ကျန်းမာရေး၊ စားဝတ်နေရေး စောင့်ရှောက်မှု နည်းပါနေကြပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် မိသားစုများသည် လုပ်အားခကြို ယူ၊ ငွေချေးခြင်းဖြင့်စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းရပါသည်။ ထိုင်း၊ ရမည်းသင်း တို့တွင် သွားရောက်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နှစ်ရှည်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☑ ..¡ ə ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☑ ..¡ ə ☐
၇	ငလျင်	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☑ ..¡ ə ☐
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ə ☐
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☑ ..¡ ə ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş..

စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)**	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
		☐ ..¡ ə ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &. ☐ ..¡ ə ☑
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &. ☐ ..¡ ə ☑
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &. ☐ ..¡ ə ☑
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &. ☐ ..¡ ə ☑
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &. ☐ ..¡ ə ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဉပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် - နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု - လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက် - မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု) ကျေးရွာသည် ချောင်းလမ်း ဘေးတွင် တည်ရှိနေသောကြောင့် ရေတိုက်စား၍မြေပြိုခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေများ ကမ်းပါးပြိုထဲသို့ များစွာ ပါရှိနေပါသည်။ ရေလျှံမှုများလည်းနှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရပါ သည်။ ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် တီဘီရောဂါ ဖြစ်သူများ ကိုလည်း အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☐
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &ş.. ☐ ..¡ ş ☐
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☑
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☑
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☑
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☑
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☑ ..¡ ş ☐
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☐
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &ş.. ☐ ..¡ ş ☑

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.¦. ☐ ..¡ ခု ☑
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.¦. ☑ ..¡ ခု ☐
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.¦. ☑ ..¡ ခု ☐
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.¦. ☐ ..¡ ခု ☑
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	ဃဆ် ☐ ? ÿ ☐ &.¦. ☐ ..¡ ခု ☑
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.¦. ☐ ..¡ ခု ☐
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.¦. ☐ ..¡ ခု ☑
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &.¦. ☐ ..¡ ခု ☐
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.¦. ☐ ..¡ ခု ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် လက်လုပ်လက်စားကျပန်းအလုပ်လုပ်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနေရသူများ များပြားစွာရှိပြီး ဝင်ငွေရ အလုပ်အကိုင် ပုံမှန်မရှိသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု အခက်အခဲရှိပါသည်။ လူငယ် တစ်ချို့သည် မူးယစ်သောက်စားမှုပြီး

အချိန်မတော်သွားလာမှုကြောင့် ပိုးထိ၊ မြွေကိုက်ခံရသူ အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါ သည်။ လှည့်လည်သွားလာ ဈေးရောင်း နေရသူများရှိပြီး ယာဉ်အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ များစွာတွေ့ရှိရပါသည်။ လက်လုပ်လက်စားများသည် ဝမ်းစာဖူလုံမှု ရှားပါးခြင်းများ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ï ˚◌	…	▫, ˘ô◌		
၁	ပရဟိတအဖွဲ့	§ ☐ ¶ ☑ - ☐	၂၀	၀	၂၀	ပညာရေး ☑ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☑ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ (˚▫¡ ◌နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး**O** ☑ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၂	ဓမ္မစကြာအဖွဲ့	§ ☑ ¶ ☐ - ☐	၀	၂၅	၂၅	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ (˚▫¡ ◌ဖွံ့ဖြိုးရေးနာရေး၊လူမှု**O** ☐	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ï ˚◌	…	▫, ˘ô◌		
						လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	
၃	မီးကော်မတီ	§ ☐ ¶ ☑ - ☐	၅	၀	၅	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ . ˚(˚▫¡ ◌ ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး O ☑ ? ǁ ◌oê ï ˚ï ꝇ ▫¡ ◌ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ß ☐
၄	ကျန်းမာရေးအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့	§ ☐ ¶ ☑ - ☐		၆	၆	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☑ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး O ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☑ (ô ☐ ß ☐
၅	ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့	§ ☑ ¶ ☐ - ☐	၀	၁၀	၁၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ß ☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကို သာ</u> ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခု ကိုသာ</u> ရွေးရန်)
			ï ° ◌	…	▫, ˘ô◌		
						(° ▫¡ ◌နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး O ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ï °ï ℏ ▫¡ ◌ ☐	
၆	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	§ ☐ ¶ ☑ - ☐	၇	၀	၇	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး O ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☑	▫ï °ô◌ ☐ (ô ☐ ß ☑
၇		§ ☐ ¶ ☐ - ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး O ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ပရဟိတ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ယင်းအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွက် ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊သာရေး၊နာရေးတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အရေးပေါ်လိုအပ်ချက်များအတွက် ကျေးရွာအတွင်းအလှူခံ ထွက်၍ ဖြည့်ဆည်းပေးလေ့ရှိသည်။သို့ရာတွင် ပုံမှန်ရံပုံငွေထားရှိခြင်းမျိုးမရှိပါ။ ဓမ္မစကြာအဖွဲ့သည် နေ့ကြီး၊ရက်ကြီး (ဥပုတ်)နေ့၊ နာရေးတို့တွင် ရွတ်ဖတ်ပေးလေ့ရှိသည်။ မီးလင်းရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏ လျှပ်စစ်မီးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်း၊မီးအားအရည်အသွေး ပြည့်မီမှု ကိစ္စရပ်များအတွက် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း လုပ်ဆောင်မှု အားနည်းပါသည်။ ကျန်းမာရေးအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့မှာ ကလေးငယ်များ ကာကွယ်ဆေးပုံမှန် ထိုးနှံနိုင်ရန်၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ ကောင်းမွန် သောစောင့်ရှောက်မှုရရှိရန် နှိုးဆော်ပေးပါသည်။ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့မှာ တရားပွဲ၊ဘာသာရေးပွဲနေ့များ တွင် ကျွေးမွေးဧည့်ခံ၊ ချက်ပြုတ်ခြင်း တို့တွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့မှာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် တာဝန်ယူထားသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဦးဆောင်ရာတွင် ထိရောက်မှုနည်းပါးန ေပါသေးသည်။အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။စားရင်းဇယားထားရှိမှု ၊ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အဖွဲ့အစည်း ရေရှည်တည်တံ့ရန် အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့ခြင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအား အသိပညာပေးရန် လိုအပ် နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**	**အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)**
၁	DAWN(ဒွန်း)	§ ☐ ¶ ☐ - ☐ – ☐ —☐ – ☐ —☑	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☑ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး နာရေး၊ ? [illegible] ¡ ◌☐
၂	KBZ(ကမ္ဘောဇဘဏ်ငွေ)	§ ☐ ¶ ☐ - ☐ – ☐ —☐ – ☐ —☑	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☑ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
			☐ သာရေးနာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃	ကိုရီးယားချေးငွေ	§ ☐ ¶ ☐ - ☐ – ☐ —☐ – ☐ —☑	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☑ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေးနာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၄		§ ☐ ¶ ☐ - ☐ – ☐ —☐ – ☐ —☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေးနာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၅		§ ☐ ¶ ☐ - ☐ – ☐ —☐ – ☐ —☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး&ǐ ▫¡ 1 လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၆		§ ☐ ¶ ☐ - ☐ – ☐ —☐ – ☐ —☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေးနာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာသည် ယခင်ကဓမ္မစကူး ဘာသာရေး ပညာရေးကိုပထမဦးဆုံးစတင်တည်ထောင်ခဲ့သော်လည်း (၂)နှစ်လောက်သာ ဖွင့်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရွာ၏အထောက်အပံ့၊ ကူညီသူနည်းပါးခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးကိုသာ ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်နေရခြင်း၊ တစ်ခြားအရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ DAWN မှ အမျိုးသမီးများကို ငွေချေး(၂၀၀၀၀၀-၁၀၀၀၀၀၀)အထိ (၁.၅)ကျပ်နှုန်းဖြင့် ငွေချေး ပေးပါသည်။ KBZမှ ငွေချေးရန် စာရင်းကောက်ခံပြီးဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားချေးငွေမှ လက်လုပ်လက်စားများကို ထုတ်ချေးခြင်းဖြစ်ပြီး (၇)ရက်တစ်ကြိမ် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေးကဏ္ဍများအတွက်မူ လာရောက်အကူအညီပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများမရှိ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၃	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၂၅	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကကြား	၁၇	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား	၂၁	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၁	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၅၇	☒

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ လက်လုပ်လက်စားအိမ်ထောင်စု များပြားစွာလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ တောင်သူကြီး၊ တောင်သူလတ်၊ တောင်သူငယ်၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူများမှာ ဒုတိယအများဆုံး တွေ့ရှိရပါသည်။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများသည် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၅၂.၈၇%)ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	¡ ȝ☐

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
			ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑	..¡ ş☐ မဖြေဆိုပါ☑
၂	ရေလွှဲဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑	¡ ş☐ ..¡ ş☐ မဖြေဆိုပါ☑
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑	¡ ş☐ ..¡ ş☐ မဖြေဆိုပါ☑
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑	¡ ş☐ ..¡ ş☐ မဖြေဆိုပါ☑
၅	အဝီစိတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑	¡ ş☐ ..¡ ş☐ မဖြေဆိုပါ☑
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑	¡ ş☐ ..¡ ş☐ မဖြေဆိုပါ☑
၇	စိမ့်စမ်းရေ	၀.၀၀	**ÿ õoõ, ÿ ?** ☐ **¡ ˚(µ ? ÿ** ☐	¡ ş☐ ..¡ ş☐

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
			မဖြေဆိုပါ ☑	မဖြေဆိုပါ☑
၈	ချောင်းရေ	၁၅၀.၀၀	ÿ õoõ, ÿ ? ☑ ¡ ˚(ìµ ? ÿ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	¡ ☑ ..¡ ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာသည် တောင်ညိုချောင်း ဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့် ခြံစိုက်တောင်သူများ ရေတစ်နှစ်ပတ်လုံး အလုံအလောက်ရရှိပါသည်။ လယ်သမားများအတွက်ကလည်း ရွာရှိလယ်ဧက (၁၅၀) လောက်ရေသွင်း ၍ အောင်ရေ ရရှိနိုင်သည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။ မိုးရေဖြင့်သာ စပါးကို စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ မိုးခေါင်ပါက ချောင်းရေကိုသာ အသုံးပြုကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၃၄၆	တင်း	၅၀	၈၀	၆၅	မေ	နိုဝင်ဘာ	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.¦.☐	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &.¦.☐

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
ပဲမျိုးစုံ	၁၄၂	တင်း	၈	၁၅	၁၁.၅	နိုဝင်ဘာ	မတ်	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.|.☐	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☑
ဟင်းသီးဟင်းရွက်	၇၇		၀	၀	၀			မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.|.☐	မြင့် ☐ ? ÿ ☑ &.|.☐
								မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☐	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☐
								မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☐	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☐
								မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☐	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် လယ်စိုက်ဧက ၃၄၆.၂၅ ဧက ရှိသော် လယ်တစ်ဧကပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းမှာ တင်း(၆၀)လောက်သော ထွက်ရှိပြီး မြေဩဇာကို

လိုသလောက်မထည့်နိုင်ကြပါ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ စပါး၊ ကြံ၊ ပြောင်းစိုက်သော်လည်း သီးနှံဈေးနှုန်းများ မကောင်းသဖြင့် အမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၀	၀	၀	၇၄
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၂	၀	၀	၀
အစေ့ချ ကိရိယာ	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	၀	၀	၀
ခြွေလှေ့စက်	၃	၀	၀	၇၁
ရေစုပ်စက်	၃၃	၀	၀	၀
ခြေနင်းရေတင်စက်	၁	၀	၀	၀
မြက်ရိတ်စက်	၉	၀	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် လက်တွန်း ထွန်စက်မှာ (၂၂)လုံးသာရှိပြီး ထွန်စက်အကြီးမရှိသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ခြွေလှေ့စက်မှာလည်း (၃)လုံးမျှသာရှိပြီး ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် ကြီးများမရှိသေး ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထွန်စက် ငှားရမ်းခမှာ (၁)ဧကလျှင် (၃၀၀၀၀)ကျပ်ကုန်ကြကြောင်း တွေ့ရသည်။ အချိန်မီငှားရမ်း အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☑ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	▫, ˘…̊ ◌☐] (ô] ÿ ô¡ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ¡ (ß ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ¿ ! ! ô(ß ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင်သည် ☑ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	] ? ħmÿ ï ■ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	] ? ħmÿ ï ■ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** **(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)**
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	(ɰɒ|ɑ.˚ ï လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထားမှာ သင့်တင့်မျှတလျှက်ရှိပါသည်။ မိုးရေဖြင့်သာ မိုးစပါး၊မတ်ပဲ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိသော်လည် ပြန်လည်ပေးဆပ်ချိန်တွင် စပါးဈေးနှုန်းကျဆင်းလေ့ရှိသော်လည်း ရောင်းချ၍ ဆပ်ကြရသည်။ အကယ်၍ နှစ်ရှည် (၃ နှစ်ဆပ်စနစ်) ဖြင့်ထုတ်ချေးနိုင်ပါက တောင်သူများအတွက် ပိုမို အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသည်။ဓါတုမြေသြဇာများ၊ သွင်းအားစုများကို အကြွေးစနစ်ဖြင့် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်ကြသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ များပြားသဖြင့် တောင်သူများအတွက် အမြတ်ရရှိမှုနည်းပါသည်။ သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်သော်လည်း ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုမရှိသဖြင့် အမြတ်ရရှိရန် မသေချာပါ။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** **(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း ☐ ရာသီဥတုမမှန် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☑ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည်

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
	☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☑ **? |□¿ ..¡** ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ **? |□¿ ..¡** ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**(µ|a. ̊ ï** □ုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☑ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ **] (ô] ÿ ôi** ☑ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် လယ်မြေများတိုးချဲ့မှုမရှိပါ။ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။တောင်သူများအနေဖြင့် ဈေးငွေရရှိသော်လည်း အချိန်ကာလတိုတောင်းသဖြင့် အမြတ်ရရှိမှုနည်းပါးပါသည်။ သဘာဝမြေဩဇာ ပြုလုပ်နည်းများကို မသိရှိကြပါ။ သီးနှံချက်ခြင်းလက်ငင်း ထွက်ရှိရေးကိုသာ အာရုံစိုက်နေရသဖြင့် အချိန်ကြာ၍ အလုပ်ပိုသော သဘာဝမြေဩဇာအစား ပိုမိုမြန်ဆန်ထိရောက်သည့် ဓါတ်မြေဩဇာများကိုသာ သုံးစွဲရန် စိတ်အားထက်သန်နေကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာ များလည်းအားနည်းပါသည်။ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းကမှ နည်းပညာပေးခြင်းများမရှိပါ။ ဈေးကွက် မတည်ငြိမ် ခြင်းမှာ အဓိက အခက်အခဲဖြစ်ပါသည်။ သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှုမှာ သီးနှံဈေးနှုန်း မှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ။ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက် မှု နှစ်စဉ်ကျရောက်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသော်လည်း ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းနိုင်မှု အားနည်းပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၃၀	၅၆
နို့စားနွား	၀	၀
ကျွဲ	၀	၀
မြင်း	၀	၀
မြည်း	၀	၀
လား	၀	၀
ဆိတ်	၀	၀
သိုး	၀	၀
ဝက်	၄၁	၈၅

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ကြက်	၅၂	၂၈၇
ဘဲ	၃	၃၃
နွားနောက်	၁	၁
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၁	၁
ပုဇွန်ကန်	၁	၁
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၁	၁
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၁	၁
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၁	၁

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ခိုင်းနွားမွေးသူ အိမ်ထောင်စု(၃၀)သာရှိပြီး ဝက်မွေးသူ(၄၁)အိမ်၊ ကြက်မွေးသူ(၅၂)အိမ်နှင့် ဘဲ (၃)အိမ်ထောင်စု သာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စုများ မှာ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ချင်သော်လည်း ငွေရေးကြေးရေး အဆင်မပြေသည့်အတွက် မမွေးမြူနိုင်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ချောင်းနှင့် နီးကပ်ပြီး ချောင်းရေကို အသုံးပြုနေကြရသဖြင့် ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အဆင်မပြေပါ။ ဝက်ကို တိုးချဲ့ မွေးမြူရန်အခွင့်အလမ်းကောင်းများရှိပြီး ကျေးရွာလူထုမှလည်း စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိကြပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐] (ô̈] ÿ ô̈ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☑ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ ? ħmï ṁ̈ṙ ! ! ₹ ọ ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ] (ô̈] ÿ ô̈ ! ! ₹ ọ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးငွေ	ဈေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ဈေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	(ô̈] ô̈ ? ħmï ṁ̈ṙ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☑ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝ&ö ô..] ? ħmÿ ï ■ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ¡ ọ(ß 2 ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ¡ ô ň ọ(ß ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ ..ဃဿ ☑

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	**(ôက] ˚õ.˚ ? Þmï õ̃ºကူ ! ! ●ô(ß** ☐ **(ôက] ˚õ.˚** **¿ ! ! ●ô(ß** ☐ **… ထုဃ ̧˘** ☑
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ **¡ oô(ß 2**☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို **? Þmï õ̃ºကoê** ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ **] (ô] ÿ ô ? Þmï (ß** ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန်နှင့် ဝင်ငွေတိုးလာစေရန် တိရစ္ဆာန်ရေ အလုံအလောက်ရရှိနိုင်ပါသည်။ မျိုးတိစ္ဆာန်များကို ပေါင်းတည်မြို့နယ် မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ၍ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မွေးမြူနိုင်ပါသည်။အစာကို ပေါင်းတည်မြို့တွင် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ အသင့်အတင့် ကျယ်ဝန်းသဖြင့် မွေးမြူရေးကို တိုးချဲ့မွေးမြူနိုင်ပါသည်။ စားကျက်မရှိသဖြင့် နွားများကို ခိုင်းနွားအဖြစ်သာမွေးမြူပြီး တိုးချဲ့ မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	õ ̊ ̈ï ï ▫ဃရှားပါးသည် ☐ õ ̊ ̈ï ï ▫ဃလုံးဝမရှိပါ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည် ☐ ရေ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ..¡ o§̂, ˘ ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ ? ⁞ဠ ဝယ်ယူ ..¡ , ˘☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဈေးငွေ	ဈေးငွေလွယ်ကူစွာ ..¡ o§̂, ˘☑ ဈေးငွေ ? ⁞ဠ ..¡ , ˘ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ¿! ! ◾.¡ o§̂, ˘☐ သွင်းအားစုများ ? ⁞ဠ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ¿ &▫ö ̊ ô..ʚ. ̊] ? ħγÿ ï ◾.¡ o§̂, ˘ ☐ နည်းပညာနှင့်] ⍽ñ ဘ▫¡ ̈ö §̂¡ ̊ ဝန်ဆောင်မှုများ ..¡ , ˘ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ž ÿ ï &.. ̊ ̈ï ဍလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☐ လုံးဝ ..¡ ခ˘☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန်	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ရေမြေ အနေအထား	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် ? hmï mÞ¨ကူ! ! ¡ , ˘☐ လ, «ူ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ñ ôကှ , ˘☐ လုံး၀ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	(ôm] ˚õ¡.˚ ? hmï mÞ¨ကွယ်ယူမရပါ ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာ အကူ အညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ..¡ , ˘ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို ? ¦ူ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာ တွင်စားကျက်မြေမရှိပါ။ ရေအလုံအလောက်ရရှိနိုင်ပါသည်။ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ။ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများလိုအပ်နေသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ အသိပညာဗဟုသုတနည်းပါးပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် စိတ်အားထက်သန်မှုအားနည်းပါသည်။ မွေးမြူရေးနည်းပညာမရှိခြင်းကြောင့် အသေအပျောက်များပြားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ငွေအရင်းအနှီးမှာလည်း အလုံအလောက်မရှိပါ။ ဒေသမျိုးသာ မွေးမြူ နိုင်ပြီး မျိုးသန့်မှာ ဈေးကြီးသဖြင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ရန်အခက်အခဲ ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ဝက်ကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းများရှိသော်လည်း ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုမရှိသဖြင့် အခက်အခဲရှိနေပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	**…**ံ ◌☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက် အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် **(¡ ʼn ß** ☐ **] (ô] ÿ ô**နားလည်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ **(ô** ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါ်များ ☐ **(ô** ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ **(ô** ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	**&ß ͅ, ß ˚ oê**အသေးစား**G**အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု **ö ȍ¡** ˚ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ **¡ oȍ(ß 2** ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား**G**အလတ်စား **õµ ꞈ¡** ◌ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာသည် ပေါင်းတည်မြို့နှင့် (၅)မိုင်ကွာသော ကွာဝေးပြီး လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး လွယ်ကူသဖြင့် ဈေးကွက်ကို လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောတရား၊ဗဟု သုတများ နည်းပါးပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိပြီး မီးအားမကောင်းသောကြောင့် လျှပ်စစ်နှင့်အသုံးပြုရသော မီးဖိုချောင်ပစ္စည်းများ၊ မော်တာများ အသုံးပြု၍မရပါ။ နည်းပညာနှင့်အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရနိုင်သေးကြောင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း မရှိသလောက်နည်းပါးနေကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ရာသီပေါ်သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းတို့တွင် ကျပန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ပြည်တွင်း၊ပြည်ပ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြခြင်း၊လက်သမား၊ပန်းရံ၊ ငွေချေးခြင်း အနည်းငယ်၊ လက်မှုလုပ်ငန်း(ကုလားထိုင်၊ ခြင်း)၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ ပြင်ပဝန်ထမ်း၊ ဈေးရောင်း၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုရသော အလုပ်သမားများလည်း ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ကျေးရွာတွင် ပြေပ်၊ခရမ်း၊ခရမ်းချဉ်စသည် တို့ ကျေးရွာ နှင့်ကျေးရွာအနီးတွင် ပေါများစွာထွက်ရှိသော်လည်း တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်အဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချရန် နည်းပညာမရှိသဖြင့် ရောင်းချနိုင်ခြင်းမပြုနိုင်ကြပါ။ အမျိုးသား များသည် လက်သမား၊ပန်းရံအား အကြမ်းအားဖြင့် တတ်ရောက်သိရှိပြီး သံဂဟေဆက် သင်တန်း၊အမျိုး သမီးများအတွက် စက်ချုပ်သင်တန်းများပေးနိုင်ပါက အထည်ချုပ်စက်ရုံများ၊ ပေါင်းတည်မြို့ရှိ အလုပ်ရုံများတွင် ဝင်ငွေပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	¡ ခံ, ˘☑ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ☐ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် ☑ လုံးဝ နားမလည်☐ မဖြေဆိုပါ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ß** ☐ အလွန်ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☑
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် ☐ ကုန်ကြမ်း မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☑ **? ..¡ ,** ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် **? ħ ï** ချေးငွေမရရှိပါ ☐ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး **;** တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ **..¡ ,** ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား **õ¡** ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် **..ö ȍ¡** ဝန်ဆောင်မှုများ **? ..¡ ,** ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	**ï ညï ôõ** တတ်မြောက်ခြင်း **..¡** ☑ လုံးဝ **..ÿ ÿ** ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☐ **] ?] ï ȍ** အခွင့်အလမ်း **..¡** ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် လုပ်သားအင်အား ပေါများသော်လည်း ပြင်ပသို့ထွက်၍ အလုပ်ရှာနေရခြင်း/လုပ်ကိုင်နေရခြင်းကြောင့် လုပ်သားရှားပါးလာပါသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်နေပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးလည်းရရှိထားပါသည်။ လက်သမား၊ပန်းရံမှ အပအလုပ်အကိုင်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ တစ်ခုခု တတ်မြောက်သူရှားပါးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ (စက်ချုပ်၊ လက်သမား၊ သံဂဟေဆက်၊ သံပန်း) စသည့်ပညာရပ်များဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူများအတွက် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းအလမ်းကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ စွန့်စားတီထွင်မှု မရှိခြင်း၊ နည်းပညာမရှိခြင်း၊ လမ်းမကောင်းခြင်း၊ ဈေးကွက်သဘောတရားများ နားမလည်ခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်/မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအတွက် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းနည်းပါးလျှက်ရှိသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**“ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ”** တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၁၂	၁၂	၁၉	၃၁	၄	၁	၅	၁၆	၂၀	၃၆
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၆ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၁၂ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၁၂ လ အထက်		၁၂	၁၉	၃၁	၄	၁	၅	၁၆	၂၀	၃၆

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။**

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟု သတ် မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီး နှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်း ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေးကုသမှု ခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုမှာ ပြည်တွင်း ကျား(၁၂)ယောက်နှင့် မ(၁၉)ဦးသာရှိပါသည်။ ပြည်ပကျား(၄)ဦးနှင့် မ(၁)ဦးသာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လူငယ်တစ်ချို့မှာ ပြည်ပသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ်ချင်သော်လည်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်သဖြင့် မသွားဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ပြည်တွင်း (မြစ်ကြီးနား၊ ရမည်းသင်း၊ ရန်ကုန်)သို့သွားရောက်ပြီး ပြည်ပ(ထိုင်း)သို့ သွားရောက်အလုပ် လုပ်ကြကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ မှုကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာလူမှုရေး ကိစ္စများတွင် ပါဝင်နိုင်သူနည်းပါးနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သူများသည် နိုင်ငံတွင်း၊နိုင်ငံပြင်ပသို့လည်း တရားဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် အခက်အခဲမရှိကြပါ။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၃၆
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	၀
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	၀
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	၀
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၀

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ၊ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်ဖြစ်ပြီးမိသားစုစီးပွားရေး အခြေအနေကြောင့် သာ သွားလာရကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၁၂	၀	၉	၃
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၀	☒		
	ခ။ ဘဏ်	၉			
	ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၃			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေမှာ ပြည်တွင်းသွားလာသူများကသာ အများဆုံးပြန်ပို့နိုင်ပြီး ပြည်ပသွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများမှာ ပြန်ပို့ငွေနည်းနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ပေါင်းတည်	ပြည်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	™ ..ဆ် ..ၦ ☐ § ..ခ—..ၦ ☑ —..ဆ်™ ..ၦ ☐ §™..ဆ်—..ၦ ☐ §—မိုင်] ž ï ☐	™ ..ဆ်™ ..ၦ ☐ §§ ..ဆ¶™ ..ၦ ☐ ¶§ ..ခ ™ ..ၦ ☑ - ™ ..ခ—™ ..ၦ ☐ —§ ..ဆ်™™

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
		☐ §™™ ..ῥ] ž ï ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ï ˚ Ꞷထော်လာဂျီ ☐ ¡ ž ˚ ◌ ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☑ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ï ˚ Ꞷထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☑ ▫? ꞵ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် Hï &ŏ‚..1 ကုန်ခြောက်I ☑ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☑အဝတ်အထည်☑ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☑ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ¡ oῥ☑	õ˚ ◌(˚ï ï &Hကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်I ☑ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☑ အဝတ်အထည်☑ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☑ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ¡ oῥ☑
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ß ͳ☐	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ (ȏ ☑ ညံ့ ☐	ကောင်း ☑ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု) ကျေးရွာတွင် ပေါင်းတည်မြို့၊ နတ္တလင်းမြို့များနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်ပြီး အကွာအဝေးမှာ (၅)မိုင်လောက်သာဖြစ်ပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှာ အများဆုံးသုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများဖြင့်သာ ပို့ဆောင်ပြီး အများဆုံး ကုန်စိမ်း အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းများသာရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပေါင်းတည်သို့ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ဖြင့် သွားနိုင်သည် (အသွားအပြန်ခ ၁ဂဂဂကျပ်၊ ပြည်သို့သွားပြန်၄ဂဂဂကျပ်)ရှိပါသည်။ ပြည်ဈေးမှာ ကုန်ပစ္စည်းဝယ်ယူရန်

ဈေးနှုန်း သက်သာပါသည်။ ဒေသထွက် စပါး၊ ပဲ၊ ကွမ်းတို့ကို ကျေးရွာတွင်းနှင့် ပေါင်းတည်ဈေးသို့အများဆုံးရောင်းချပါသည်။ သီးနှံရောင်းချရန် များပြားပါက အချို့မှာပြည်တွင် ရောင်းချကျပြီး ဈေးပိုမို ရရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလ လတ်ချေးငွေ ☑ ကာလ ရှည်ချေးငွေ ☐	- –– လအတွင်း ☐ –? ..ဆာစ်နှစ်ထိ ☑ တစ် နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ § ..a¶E ☑ ¶ ..a–E ☐ — ..a§™ E ☐ §™ E ž ï ☐	လိုအပ်သည် ☐ မ လိုအပ်ပါ ☑	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☑ ..¡ a˘ ☐
သမဝါယမချေးငွေ	ï ˚? ÿ ñ ôက ☑ ï ˚? ? ÿ ñ ôက ☐ ï ˚? ¡ ß ñ ôက☐	- –– ?] ÿ ôာ ☑ –? ..ဆာစ်နှစ်ထိ ☐ ÿ õ oõoê အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ § ..a¶E ☑ ¶ ..a–E ☐ — ..a§™ E ☐ §™ E ž ï ☐	လိုအပ်သည် ☐ … ?], , ˘☑	နည်းသည် ☐ ¡ a ß ☑ ..¡ a˘ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလ လတ်ချေးငွေ ☐ ကာလ	- –– ?] ÿ ôာ ☐ –? ..aÿ õoõž ¸	] ÿ .. ☐ § ..a¶E ☐ ¶ ..a	လိုအပ်သည် ☐ … ?], , ˘☐	&ß (ß ☐ ¡ a ß ☐

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
	ရှည်ချေးငွေ ☐	☐ ÿ õ oõoê] ž ï ☐	—E ☐ — ..ä§™E ☐ §™ E ž ï ☐		..¡ ခ˘☐
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလ လတ်ချေးငွေ ☑ ï ˚? ¡ ß ñ ôო	-—– ?] ÿ ôə ☐ –? ..ဆာစ်နှစ်ထိ ☑ ÿ õ oõoê] ž ï ☐	] ÿ ့. ☐ § ..ä¶E ☐ ¶ ..ခ—E ☑ — ..ä§™E ☐ §™ E ž ï ☐	လိုအပ်သည် ☑ မ လိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☑ ..¡ ခ˘☐
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလ လတ်ချေးငွေ ☐ ကာလ ရှည်ချေးငွေ ☐	-—– လအတွင်း ☐ –? ..äÿ õoõž ¸ ☐ ÿ õ oõoê] ž ï ☐	] ÿ ့. ☐ § ..ä¶E ☐ ¶ ..ခ—E ☐ — ..ä§™E ☐ §™E ž ï ☐	လိုအပ်သည် ☐ မ လိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☑ ကာလ လတ်ချေးငွေ ☐ ကာလ	ßõရ ☑ ? õ ရ ☐ -- – ?] ÿ ôə	အတိုးမဲ့ ☐ § ..ä¶E ☐ ¶	လိုအပ်သည် ☐ … ?] , , ˘☑	&ß (ß ☐ ¡ ß ß

ဈေးငွေ ရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ဈေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
	ရှည်ချေးငွေ ☐	☐ –? ..ǝÿ õoõž ¸ ☐ ÿ õ oõoô] ž ï ☐	..ǝ–E ☐ — ..ǝ§™E ☐ §™ E ž ï ☑		☑ ..¡ ǝ˘☐
အပေါင်ဆိုင်	ï ˚? ÿ ñ ôက ☐ ï ˚? ? ÿ ñ ôက☐ ï ˚? ¡ ß ñ ôက☐	&õရ ☐ ? õ ရ☐ - - – ?] ÿ ôက ☐ –? ..ǝÿ õoõž ¸ ☐ ÿ õ oõoô] ž ï ☐	] ÿ . ☐ § ..ǝ¶E ☐ ¶ ..ǝ–E ☐ — ..ǝ§™E ☐ §™ E ž ï ☐	?], (ß ☐ ..?], , ˘☐	နည်းသည် ☐ ¡ ǝ ß ☐ ..¡ ǝ˘☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလ လတ်ချေးငွေ ☐ ကာလ ရှည်ချေးငွေ ☑	နေ့စဉ် ☐ ? õ ရ☐ - - – လအတွင်း ☐ –? ..ǝစာစ်နှစ်ထိ ☐ ÿ õ oõoô] ž ï ☐	အတိုးမဲ့ ☐ § ..ǝ¶E ☐ ¶ ..ǝ–E ☐ — ..ǝ§™E ☐ §™ E ထက် ☑	လိုအပ်သည် ☑ ... ?], , ˘☐	နည်းသည် ☐ ¡ ǝ ß ☑ ..¡ ǝ˘☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ</u>၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ</u>၊ ကာလရှည် ချေးငွေဆိုသည်မှာ <u>၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ် အထိ</u>ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်၊ ခြံမြေရှိသော တောင်သူများကိုသာအတိုးနှုန်း ၀.၆၂% နှင့် ထုတ်ချေးပေးသည်။ပုံစံ(၇)ပေးရန် လိုအပ်ပြီး (၃)လမှ(၉)လအကြားတွင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရပါသည်။ သမဝါ ယ မချေးငွေသည်လည်းအတိုး ၁.၅% ဖြင့် လယ်၊ခြံရှိသော တောင်သူများသာ (၆)လတစ်ကြိမ် ချေးဆပ် ရပါသည်။ နေ့စား၊ ကျပန်းလုပ်သားများအတွက် ပုဂ္ဂလိကချေးငွေရှိနေသော်လည်း (၇)ရက်၊ (၁၄)ရက်တစ်ကြိမ် ၁.၂% ကို အပတ်စဉ်ပြန်ပေးဆပ်နေရသည့် အတွက် အဆင်မပြေပါ။ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရာတွင်အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု များစွာမရရှိပါ။ အပတ်စဉ်ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် ကြိုးပမ်းနေကြရပြီး အချို့မှာ ပြင်ပမှ အတိုးကြီးကြီးဖြင့် ရှာ၍ ပြန်ပေးဆပ်နေရသဖြင့် အခက်အခဲများပင် ရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ကျေးရွာတွင် (၁၀၀၀) ကျပ်ချေးလျှင် (၂၀၀) ကျပ် နေ့ချင်းပြန်ဆပ်ရသည့် ငွေတိုး ချေးသူများလည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို။))
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	¡ ၃☑ ..¡ ၃☐	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.|.☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	¡ ၃☑ ..¡ ၃☐	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.|.☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	¡ ၃☑ ..¡ ၃☐	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.|.☐
ရေအရင်းအမြစ်	¡ ၃☐ ..¡ ၃☑	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.|.☐

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို။))
ငါးမျိုးကွဲများ	¡ ႏ☑ ..¡ ႏ☐	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.ႈ.☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	¡ ႏ☐ ..¡ ႏ☑	မြင့် ☐ ? ÿ ☐ &.ႈ.☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	¡ ႏ☑ ..¡ ႏ☐	မြင့် ☑ ? ÿ ☐ &.ႈ.☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မြေသြဇာ နိုက်ထရိုဂျင် အသုံးများ၍ မြေပျက်စီးမှု မြင့်တက်နေပါသည်။ သဘာဝမြေသြဇာနှင့် ကွန်ပေါင်းမြေသြဇာများ အသုံးမပြုနိုင်သည့်အတွက် အပင်မျိုးစိတ်များ မျိုးတုန်း လာခြင်း၊ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှုများနေပြီး မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း ပိုများနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။ ယခင်က ချောင်းအတွင်း ငါး၊ပုဇွန် အသင့်အတင့်ရရှိသော်လည်း ယခုအခါ မျိုးတုန်း လာကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများအား စနစ် တကျစွန့်ပစ်မှု အားနည်းပြီး ပလပ်စတစ်များမှာ လယ်ယာမြေများတွင် များစွာတွေ့ရလာပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁	၆	၇
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၂၀	၁၇၁	၂၉၁
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၀၉	၆၁	၁၇၀
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၉	၂၁	၅၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၅	၂၅	၄၀

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့် သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း(Grade 3) တွင်ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကျောင်း သင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade4)အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာ မူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝ မတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်မြောက်မှုအခြေအနေမှာ မူလတန်းအဆင့်(၂၉၁)ဦး၊ အလယ်တန်းအဆင့်(၁၇၀)ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့်(၅၀)ဦး၊ တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူဦးရေမှာ (၄၀)ဦးသာရှိပြီး တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူဦးရေနည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာတတ်များပေါ်ထွက်လာစေရန် စာသင်ကျောင်းတွင် အထက်တန်းအတွက် စာကျက်ဝိုင်းများ၊ အချိန်ပိုသင်ကြားမှုများ ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ (၃)နှစ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၈	၁၁	၁၉
အလယ်တန်း	၁၀	၇	၁၇
အထက်တန်း	၈	၆	၁၄
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၂	၆	၈

ရင်းမြစ် (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် လက်ရှိပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများမှာ အတန်းတက်စာရင်းဖြစ်ပြီး၊ မူလတန်း ကျောင်းတက်ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၀၀% ရှိသော်လည်း အလယ်တန်းတွင်မူ (၇၄.၀၇ %) သာ တက်ရောက်နိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ မိဘများ စီးပွားရေး မပြေလည်မှုကြောင့် အလယ်တန်းအဆင့်နှင့်ပင် ကျောင်းသား/သူ အချို့မှာ ကျောင်းထွက် ရသည်များလည်းရှိပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	..J ÿ & ☐ ..J & ☐] ? ! ÿ & HhH ☐] ? ! ÿ & ☐ အထက်တန်း HhH ☑] ž ï ÿ & ☐	..J ÿ & ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း HhH ☐] ? ! ÿ & ☐ အထက်တန်း HhH ☑] ž ï ÿ & ☐	..J ÿ & ☐ ..J & ☐] ? ! ÿ & HhH ☐] ? ! ÿ & ☐ အထက်တန်း HhH ☑] ž ï ÿ & ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	™ ..ꜱ ..ꞵ ☑ § ..ꞵ ..ə ..ꞵ ☐ §—..ꞵ ..ꜱ™ ..ꞵ ☐ ¶™ ..ꞵ] ž ï ☐	™ ..ꜱ ..ꞵ ☑ § ..ꞵ ..ə ..ꞵ ☐ §—..ꞵ ..ꜱ™ ..ꞵ ☐ ¶™ ..ꞵ] ž ï ☐	™ ..ꜱ ..ꞵ ☑ § ..ꞵ ..ə ..ꞵ ☐ §—..ꞵ ..ꜱ™ ..ꞵ ☐ ¶™ ..ꞵ] ž ï ☐
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☑ စက်ဘီး ☑ ဆိုင်ကယ်	ခြေလျင် ☐ õï . µ ☐ ö ꞵï !	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ö ꞵï !

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
	☐ ï ˚○☐			☐ ï ˚○☐			☐ ï ˚○☐		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၀			၀			၀		
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ☐ (ô ☑ ß ☐			ကောင်း ☐ (ô☐ ß ☐			ကောင်း ☐ (ô☑ ß ☐		
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☑			လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☑			လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☑		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း☐ (ô ☑ ß ☐ ..¡ ੜ			ကောင်း☐ (ô ☐ ß ☐ ..¡ ੜ			ကောင်း☐ (ô ☑ ß ☐ ..¡ ੜ		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☑ တိုက်ကျွေးမှု ..¡ ẹ˘ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု ..¡ ẹ˘ ☑			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု ..¡ ẹ˘ ☑		
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ï ˚○	…	▫, ˘ô○	ï ˚○	…	▫, ˘ô○	ï ˚○	…	▫, ˘ô○
အစိုးရခန့်	၂	၂၄	၂၆	၂	၂၄	၂၆	၂	၂၄	၂၆
ကျေးရွာခန့်	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် စာသင် ကျောင်းသည် (အ.ထ.က)ခွဲအဆင့်ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆောင်(၄)ဆောင်ရှိပြီး ပညာရေးဦးစီးဌာနမှ (အလျား ၆၀

ပေ * အနံ ၃၀ ပေ * အမြင့် ၁၂ ပေ) ၊(အလျား ၉၀ ပေ* အနံ ၃၀ ပေ * အမြင့် ၁၂ ပေ) ရှိပြီး ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောက်လုပ်ထားသော ကျောင်းဆောင်(၂)ဆောင် ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆောင် လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာလုံလောက်ပြီး ပရိဘောဂ(ဗီဒို) အားနည်းပါသည်။ ဝန်ထမ်းအိမ်ယာမရှိသဖြင့် အခြားကျေးရွာ၊ မြို့နယ်များမှ တာဝန်ကျသောဆရာ/မများနေ့ချင်းပြန် သင်ကြားရသဖြင့် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှု အားနည်းပါသည်။ဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ မိဘဆရာအသင်း၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့များသည် ပညာရေးလိုအပ် များအတွက် ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ပညာရည် အရည်အသွေးမြင့်မားလာစေရန် မိဘ-ဆရာအကြား ပေါင်းကူးချိတ်ဆက်မှု လိုအပ်လျက်ရှိနေပါသေးသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☑ မလုံလောက် ☐
တပည့် - ဆရာ အချိုး	**–™Z§ ▫] ˚ï** ☑ **–™Z§] ž ï** ☐
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	**..¡ ƺ**☑ နည်း ☐ လတ် ☐ **...˚**◌☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	**¡ ƺ**☐ မရှိ ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☑ မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ☑
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	**..¡ ƺ**☐ **&ß** ◌☑
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☑ **(ô**☐ **ß** ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ကျောင်းသည်(အ.ထ.က)ခွဲဖြစ်ပြီး ဆရာ/မ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း မရှိသော်လည်း အလယ်တန်း၊အထက်တန်းတို့တွင်မူ ဝင်ငွေနည်းမိသားစု အနည်းငယ်မှ ကျောင်းထုတ်၍ ဝင်ငွေရအလုပ် လုပ်ကိုင်စေခြင်းရှိပါသည်။ကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမှီမှုတွင် အားကစားပစ္စည်းများရှိ၍ ဘောလုံးကွင်းမရှိသေးပါ။ဘောလုံးကွင်း အတွက် မြေနေရာ လည်းမရှိပါ။ မိဘ၊ ဆရာအသင်းမှာ ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် လုပ် ဆောင်မှုအားနည်းနေပါသေးသည်

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၈-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	&.¦.☑	..¡ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐	&.¦.☑	..¡ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	&.¦.☑	..¡ ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	&.¦.☐	..¡ ☑
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	&.¦.☐	..¡ ☑
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	&.¦.☑	..¡ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☑	&.¦.☐	..¡ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☑	&.¦.☐	..¡ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့် ☐	&.¦.☑	..¡ ☐
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	&.¦.☑	..¡ ☐
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐	&.¦.☑	..¡ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျားရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပြီး ဆီးချို၊ သွေးတိုး ရောဂါများမှာ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းမြင့်တက်လာသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	¡ ☐	..¡ ☑
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	¡ ☐	..¡ ☑

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	¡ ၃☑	..¡ ၃☐
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	¡ ၃☑	..¡ ၃☐
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	¡ ၃☑	..¡ ၃☐
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	¡ ၃☐	..¡ ၃☑
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	¡ ၃☐	..¡ ၃☐
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်	¡ ၃☐	..¡ ၃☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ပိုလီယို၊ မေးခိုင်၊ ဝက်သက်ရောဂါများကို ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခဲ့ပါသည်။ အဆုတ်ရောဂါ၊ ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ အသဲရောင်အသားဝါရောဂါများကို ကာကွဘ်ဆေးထိုးနှံမှု မရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	™ ..န် ..ၣ ☑ § ..ၣ ..ခ ..ၣ ☐ - ..ၣ ..ခ—..ၣ ☐ —..ၣ ..န်™ ..ၣ ☐ §™ ..ၣ] ž ï ☐	¡ ၃☑ ..¡ ၃☐
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	™ ..န် ..ၣ ☐ § ..ၣ ..ခ ..ၣ ☐ - ..ၣ ..ခ—..ၣ ☐	¡ ၃☐ ..¡ ၃☑

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
	—..ộ ..ည§™ ..ộ ☐ **§™ ..ộ] ž ï** ☐	
မြို့နယ် ဆေးရုံ	**™ ..ည§ ..ộ** ☐ **§ ..ộ ..ခ ..ộ** ☐ **- ..ộ ..ခ—..ộ** ☑ **—..ộ ..ည§™ ..ộ** ☐ **§™ ..ộ] ž ï** ☐	**¡ ၃**☑ **..¡ ၃**☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် **H(̥) ÿ I ¡ ṁ &µ** အနားတွင် ဆေးဆိုင် **¡ ၃ ß** ☐ **¡ ṁÿ ô-H**သို့မဟုတ်**I** ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် **..¡ ၃˘** ☑	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ☐ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို **õ&õ** **ÿ ï** သိုလှောင်ထားခြင်း **..¡ ၃˘** ☐

ရင်းမြစ် (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ရှိပါသည်။ ရွာနှင့် တစ်မိုင်ပတ်လည်အတွင်း ရှိပြီး တိုက်နယ် ဆေးရုံမရှိသေးပါ။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၅)မိုင်အကွာတွင်ရှိပြီး ရွာအတွင်း ဆေးဆိုင် မရှိသည် ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေး အသိပညာ၊ ဗဟုသုတအားနည်းပါသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင် ကျောင်းကျန်းမာရေးအစီအစဉ်ဖြင့် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများလည်း ပြုလုပ်လေ့ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၁	¡ ှ☐ ..¡ ှ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ß |☐	နွေ ☐ ..☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၂	¡ ှ☐ ..¡ ှ☑	ကောင်း ☐ (ô|☐ ß |☐	နွေ ☑ ..☑ ဆောင်း ☑
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၁၁	¡ ှ☐ ..¡ ှ☑	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ß |☐	နွေ ☐ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၁	¡ ှ☐ ..¡ ှ☐	ကောင်း ☐ (ô|☐ ß |☐	နွေ ☐ ..☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ	၁၄၄	¡ ှ☐ ..¡ ှ☑	ကောင်း ☐ (ô|☐	နွေ ☑ ..☑

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြု သော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ “မရှိ” ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
			ß ☐	ဆောင်း ☑
ရေကန်	၀	¡ ဍ☐ ..¡ ဍ☐	ကောင်း ☐ (ô ☐ ß ☐	နွေ ☐ .. ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ	၀	¡ ဍ☐ ..¡ ဍ☐	ကောင်း ☐ (ô ☐ ß ☐	နွေ ☐ .. ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မိုးတွင်းကာလတွင် သောက်သုံးရေကို မိုးရေမှ ရရှိသည်။ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ အဝီစိတွင်း (၁) တွင်းတူးထားပေးပြီး စက်တပ်တွင်း ဖြစ်သည်။ နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီတို့ တွင် ချောင်းထဲတွင် ကျောက်ခွေများချထားမှုမှ အသုံးပြုကြပါသည်။ ရေရှားပါးချိန်များတွင် သောက်သုံးရေအတွက် ချောင်းရေကိုသာအသုံးပြုကြပါသည်။ စက်တပ်အဝီစိတွင်း(၂)တွင်းရှိသော်လည်း အိမ်ထောင်စုအားလုံးလက်လှမ်းမီမှုမရှိသဖြင့် ရေစင်နှင့် ပိုက်များတပ်ဆင်ပြီး ကျေးရွာတွင်း ရေဖြန့်ဝေနိုင်ပါက သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၀
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၅၇
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၀
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၀
အိမ်သာမရှိ	၀

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာ၊ ရေလောင်းအိမ်သာအပြည့်မရှိသော်လည်း မိသားစုပေါင်း၍ သုံးစွဲနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စုစုပေါင်း ရေလောင်းယင်လုံအိမ်သာ(၁၂၄)လုံးသာရှိပါသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်(၃၃)အိမ်မှာ အိမ်သာရှိသော အိမ်များနှင့် တွဲဖက်သုံးစွဲနေကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	¡ ၃☐	..¡ ၃☑
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	¡ ၃☑	..¡ ၃☐

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	¡ ฺ☑	..¡ ฺ☐
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	¡ ฺ☐	..¡ ฺ☑

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများသည် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သောဦးဆောင်မှုများမရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်အတွင်း အကြမ်းဖက်မှုများ မရှိသော်လည်း အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် အသိအမြင်ဗဟုသုတ မရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီ အလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	§ ☐ ¶ ☑ - ☐ – ☐ — ☐	▫ï ˚ô◌☐ (ô☐ ß ☑	–? ..ẫ õoẽ ☑ ¶oẽ..ə–eẽ ☐ —eẽ] ž ï ☐	, ôẽ ô◌¡ ˚(µ ☐ ÿ õoẽ, ÿ ? ▫☑	™–§ ..ş̂ ☑ § –—..ş̂ ☐ —§ ™ ..ş̂ ☐ §™ ..ş̂] ž ï ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	§ ☐ ¶	▫ï ˚ô◌☐	–? ..ẫ õoẽ ☑	, ôẽ ô◌¡ ˚(µ	™–§ ..ş̂ ☑

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရှည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီ အလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
	☑ - □ – □ —□	(ô ☑ ß □	¶oã..ə-eã □ —eã] ž ï □	☑ ÿ õoã, ÿ ? □	§—–..ῤ □ —§™..ῤ □ §™..ῤ] ž ï □
ရွာချင်းဆက်လမ်း	§ □ ¶ ☑ - □ – □ — □	ïˆô☑ (ô □ ß □	–? ..ə̃oã ☑ ¶oã..ə-eã □ —eã] ž ï □	, ô ô¡ ˆ(µ ☑ ÿ õoã, ÿ ? □	™–§ ..ῤ □ §—–..ῤ □ —§™..ῤ ☑ §™..ῤ] ž ï □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု) ကျေးရွာတွင် မြေနီလမ်း ရှိသော်လည်း ခြောက်ကမ်းပါးလမ်းဖြစ်သောကြောင့် ရေတိုက်စား၍ ကမ်းပါးပြိုခြင်း၊ ရေတိုက်စား ခံရသောကြောင့် လမ်းပျက်စီးမှုများ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့လျှက်ရှိပါသည်။ မိုးရေနှင့် ချောင်းရေပေါင်းပြီး တိုက်စားခြင်း ကြောင့် မြေနီများသည် ချောင်းအတွင်းသို့ ပါသွားလေ့ရှိသည်။ရွာဦးကျောင်းဆရာတော် မှ ဦးဆောင်၍ ကျေးရွာလူထု၏ လုပ်အား ပါဝင်မှုဖြင့် နှစ်စဉ် ပြုပြင်ကြသည်။လမ်းမှာ (အလျား ၁၂၈၀ ပေ *အနံ ၈ ပေ* အမြင့် ၆ လက်မ) အား မြေနီလမ်းမှ ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးနိုင်လျှင် မြေနီများအား တိုက်စားခံရခြင်းမှ အနည်းငယ်သက်သာနိုင်ပါသည်။နေ့ဥစ္စာ အဆင့်အလိုက် ငွေကြေးအလှူ၊ လုပ်အားအလှူ ပါဝင်ရန် လမ်းကော်မတီမှ စုစည်း ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် လိုအပ်နေသောလမ်းတစ်ခုမှာ သုသာန်သွားလမ်းဖြစ်ပြီး တောလမ်းဖြစ်သဖြင့် မိုးတွင်းကာလတွင်သွားလာရ ခက်ခဲသည်။(အလျား ၆၀၀ ပေ * အနံ ၁၀ ပေ* အမြင့် ၆ လက်မ)အား မြေနီလမ်းခင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် သုသာန်မြေနေရာ ကျဉ်းမြောင်း သဖြင့် သီးနှံစိုက်သည့် ခြံဝန်းများအတွင်းပင် မြေမြှုပ်နှံနေရသည်။သရဏဂုံတင်ရန် နေရာမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မီးသင်္ဂြိုလ်စက်နှင့် ဇရပ်တည်ဆောက်ရန်မှာ ကျေးရွာအတွက် အလိုအပ်ဆုံးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	▫ï ˚ô○☐ (ô̊ ☐ ß ☐	–? ..နoõ ☐ ¶oõ..ခ–oõ ☐ —oõ] ž ï ☐	, ôဒ ô၊ ˚(µ☐ ÿ õoõ, ÿ ? ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	▫ï ˚ô○☐ (ô̊ ☐ ß ☐	–? ..နoõ ☐ ¶oõ..ခ–oõ ☐ —oõ] ž ï ☐	, ôဒ ô၊ ˚(µ☐ ÿ õoõ, ÿ ? ☐
သစ်သား တံတား	၁၈၀.၀၀၊ ၆.၀၀၊ ၃၀.၀၀	▫ï ˚ô○☐ (ô̊ ☑ ß ☐	–? ..နoõ ☐ ¶oõ..ခ–oõ ☑ —oõ] ž ï ☐	, ôဒ ô၊ ˚(µ☐ ÿ õoõ, ÿ ? ☑
ကြိုးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	▫ï ˚ô○☐ (ô̊ ☐ ß ☐	–? ..နoõ ☐ ¶oõ..ခ–oõ ☐ —oõ] ž ï ☐	, ôဒ ô၊ ˚(µ☐ ÿ õoõ, ÿ ? ☐
ဝါးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	▫ï ˚ô○☐ (ô̊ ☐ ß ☐	–? ..နoõ ☐ ¶oõ..ခ–oõ ☐ —oõ] ž ï ☐	, ôဒ ô၊ ˚(µ☐ ÿ õoõ, ÿ ? ☐
ရေပြွန်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	▫ï ˚ô○☐ (ô̊ ☐	–? ..နoõ ☐ ¶oõ..ခ–oõ ☐	, ôဒ ô၊ ˚(µ☐ ÿ õoõ, ÿ ? ☐

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
		ß ǀ☐	—စõ] ž ï ☐	
ရေကျော်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	▫ï ˚ô○☐ (ô ǀ☐ ß ǀ☐	–? ..ဆ်ဝõ ☐ ¶ဝõ..ခ–စõ ☐ —စõ] ž ï ☐	, ôၢ ô¡ ˚(µ☐ ÿ õဝõ, ÿ ? ǀ☐

ရင်းမြစ်   ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု) ကျေးရွာတွင် တောင်ညို ချောင်းကူးတံတားရှိပြီး ဇီးတောရွာသို့ဆက်သွယ်ထားသော သံဘောင် သစ်သားတံတားရှိပါသည်။၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမတီနှင့်ကျေးရွာ လူထုမှ ပူးပေါင်း ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျေးရွာမှ (သိန်း၃၀) ကျပ်ခန့်ပါဝင်သည်။သစ်သားတံတားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝန်ခံနိုင်မှု အားနည်းခြင်းမှလွဲ၍ အခက် အခဲမရှိပါ။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	™ ..ဆ် ™ ..p̂ ☐ §§ ..ခ¶™ ..p̂ ☐ ¶§ ..ခ—™ ..p̂ ☐ —™..p̂] ž ï ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	§ ▫? ဆ(..ǰ&☐ ¶ စက်လှေ ☐ - သင်္ဘော ☐	, ôၢ ô¡ ˚(µ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	™ ..ဆ် ™ ..p̂ ☐	§ လှေ၊ သမ္ဗာန် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
	§§ ..ချ™ ..ဉ် ☐ ¶§ ..ခ—™ ..ဉ် ☐ ၅၀မိုင်] ž ï ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	¶ စက်လှေ ☐ - သဘော် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်   ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကြီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး မရှိပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	ဝ	ဝ	၈၈	၉၆	၁	ဝ	ဝ	ဝ	၂၈

ရင်းမြစ်   အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကြီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် စက်ဘီး (၈၈)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၉၆)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၁)စီး၊ နွားလှည်း(၂၈) စီးဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင် နေကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၆၇	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ည«ံ ☑ မဖြေဆို ☐	¡ ခှ ☑ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၀	ကောင်း ☐ (ôံ ☐ ßံ ☐ မဖြေဆို ☑	¡ ခှ ☐ ..¡ ခှ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ßံ ☐ မဖြေဆို ☑	¡ ခှ ☐ ..¡ ခှ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ßံ ☐ မဖြေဆို ☑	¡ ခှ ☐ ..¡ ခှ ☐
လေစွမ်းအင်	၀	ကောင်း ☐ (ôံ ☐ ßံ ☐ မဖြေဆို ☑	¡ ခှ ☐ ..¡ ခှ ☐
ဇီဝလောင်စာ	၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☑	¡ ခှ ☐ ..¡ ခှ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင် သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၀	ကောင်း ☐ (ôံ ☐ ßံ ☐ မဖြေဆို ☑	¡ ခှ☐ ..¡ ခှ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၉၀	☒	☒

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းရရှိထားသော်လည်း ၁၉၉၀ခုနှစ်ကတည်းက ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ရရှိထားသော လျှပ်စစ်မီးမှာ (၃)ရွာပေါင်း ထရန်စဖါနှင့် (၂)မိုင်အကွာ အစွန်ဆုံး ကျရောက် နေပါသဖြင့် မီးအား မပြည့်ပါ။ နေ့ဘက်တွင်

မီးအား(၆၀)လောက်သာရှိပြီး ညဘက်(၃၀)အားလောက်သာ အသုံးပြုနေရပါသည်။ လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများမှ ဘက်ထရီမီး၊ဖယောင်းတိုင်မီးတို့ကို သုံးစွဲနေရသည်။ သစ်သား ဓာတ်တိုင်များမှာလည်း ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့လျက်ရှိသောကြောင့် မိုးကြီးလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ လေတိုက်လျှင်သော်လည်းကောင်းမီးမလာသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ထရန်စဖော်မာ အားလဲလှယ်ရန်၊မီးကြိုး၊ဓါတ်တိုင်များလဲလှယ်ပေးရန် တင်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။

(ဥ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၁၄၇	၃	၅၂	၄၆

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် ဖုန်း(၁၄၇)လုံး၊ ရေဒီယို(၃)လုံး၊ တီဗွီ(၅၂)လုံး၊ စလောင်း(၄၆)လုံးမျှသာ ရှိသည်ကိုလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဗ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များ ရှိခြင်း	¡ ႏ☐ ..¡ ႏ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	▫ï ˚ô○☐ (ô ☑ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ (ô ☐ ß ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ß ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ (ô ☑ ß

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
	☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ☑ ...ံ ◌☐
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	¡ ၃☐ ..¡ ၃☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာ အတွင်းရှိ လူငယ်များအတွက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊ အနားယူအပန်းဖြေရာလည်းမရှိပါ။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် အနည်းငယ် ပါဝင်လာကြသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဘာသာရေးဘက်တွင်လည်း အားနည်းနေပါသည်။ အားကစား ကွင်းများလည်း မရှိပါ။အားကစားပစ္စည်းများမှာလည်းလုံးဝမရှိပါ။ ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် စည်းလုံး ညီညွတ်စွာနှင့် လုပ်ဆောင်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ယခင်က စာပေလေ့လာမှု များရှိသော်လည်း ယခုအခါ လေ့လာသင်ယူစရာ နေရာများမရှိခြင်း၊ ဖုန်းအသုံးပြုမှုများလာခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းမှု များခြင်းတို့ကြောင့် လေ့လာသင်ယူမှု၊ဗဟုသုတရှိမှုတို့အားနည်းလာကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	¡ ၃☑	..¡ ၃☐	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	¡ ၃☐	..¡ ၃☑	ဖြေဆိုပါ ☐

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	¡ ခု☑	..¡ ခု☐	မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	¡ ခု☐	..¡ ခု☑	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်း၊ တာဝါတိုင်ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းကောင်းမွန်ပြီး သတင်းအချက်အလက်များကို ချိတ်ဆက်နိုင်သည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။အာမခံ လုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ။လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အနေဖြင့် ကမ်းပြိုမှုများ နှစ်စဉ်ရှိသဖြင့် သဲအိတ်များချထားခြင်း၊လမ်းများအား နှစ်စဉ်ပြုပြင်ခြင်းတို့ရှိပါသော်လည်း ထိရောက်စွာ လျှော့ချနိုင်ခြင်းမရှိပါ။မှုခင်းကာကွယ်တားဆီးသည့် အသိပညာ များ မရရှိပါ။

(၈-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

စဉ်	မှုခင်းအမျိုးအစား	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ		
၁	လူကုန်ကူးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	..¡ ခု☑
၂	ခိုးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	..¡ ခု ☑
၃	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	(˚..&☑	..¡ ခု☐
၄	အကြမ်းဖက်မှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	(˚..&☐	..¡ ခု ☑

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ မကျီးပင်အုပ်စု၊ ပေါက်တန်း(အထက်စု)ကျေးရွာတွင် မှုခင်းနှင့် ပတ်သတ်ပြီး မရှိသလောက်ရှားပါးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ အရက်သေစာ သောက်စားမှု ရှိသည်ကိုသာ တွေ့ရပြီး ကျန်မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲနေမှု လုံးဝမရှိသေးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ရင်းမြစ် … (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။